Lietuvos nacionalinė Mažvydo biblioteka

LKA

DARBININKAS

Vol. LXI, Nr. 53
Gruodis-December 31, 1976 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Laimingų Naujųjų Metų

Savaitės įvykiai

JT visumos, JAV, Belgijai, Britanijai, Prancūzijai ir V. Vokietijai balsuojant prieš, priimtoji rezoliucija įteisina partizaninį karą Namibijos (pietvakarių Afrikos) nepriklausomybei iškovoti ir ragina visas valstybes padėti Namibijos liaudies organizacijai tai pasiekti; pasmerkia P. Afriką ir ragina visas valstybes nutraukti su ja prekybinius santykius ir pasmerkia JAV už chromo importavimą iš Rodezijos.

Pasibaigusiame Vietnamo darbininkų partijos kongrese ši partija pasivadino komunistų partija, praplėtė jos politinį biurą ir centrinį komitetą, įsileisdama po kelis atstovus ir iš buv. P. Vietnamo; partijos gen. sekr. išrinko Le Duan ir sudarė inspekcijos komitetą partijai išvalyti.

Egiptas ir Sirija antrą kartą sudarė jungtinę politinę ir karinę vadovybę Art. Rytų problemų sprendimui derinti.

Izraelio min. pirm. Yitzhak Rabin pašalino iš savo koalicinio kabineto 3 tautinei religinei partijai priklausančius ministerius, neteko parlamento daugumos ir, norėdamas išvengti nepasitikėjimo pareiškimo parlamente, atsistatydino, tačiau iki naujo parlamento rinkimų jis ir toliau eis savo pareigas.

Libano min. pirm. Selim el-Hoss paprašė parlamento paskelbti išimties būklę, įgalinančią vyriausybę cenzūruoti spaudą ir uždrausti susirinkimus.

Sov. S-goj didelėmis iškilmėmis buvo paminėta Brežnevo 70 m. sukaktis. Ta proga jis antrą kartą paskelbtas Sov. S-gos didvyriu ir apdovanotas penktuoju Lenino rodinu. Be to, aukščiausiais ordinais jį pagerbė ir visos kitos komunistinės valstybės su Suomija.

Japonijos min. pirm. Takeo Miki pasitraukė iš valdančios liberalų partijos ir tuo pačiu min. pirm. vietų. Manoma, kad nauju partijos vadu ir min. pirm. bus išrinktas Takeo Fukuda.

Lenkija sumažino privatiem prekybininkam ir amatininkam mokesčius iki 1/6 ir leido jiem naudotis socialinio draudimo teisėmis.

JAV tarpininkaujant, Čilės kalėjime laikytas komunistų partijos gen. sekr. Luis Corvalan Lepe Šveicarijoj buvo iškeistas į Sov. S-gos kalėjime laikytą disidentą Vladimir K. Bukovsky. Jie buvo išleisti su jų šeimomis. Kalėjime ir psichiatrinėse ligoninėse Bukovsky praleido 13 m.

Aliejų eksportuojančių valstybių konferencija dėl naujų aliejaus kainų suskilo: Saudi Arabija ir Jungt. arabų emiratas kainas pakėlė tik 5, o visos kitos valstybės dabar — 10 proc. ir nuo liepos dar 5 proc.

Nuo 1977 Vietnamas pradės vykdyti žmonių perkėlimus iš tirštai apgyventų vietovių į retai gyvenamas sritis. Tik iš buv. Saigono numatoma iškelti 1 mil. žmonių.

Kardinolų konsistorija formaliai patvirtino pirmojo JAV vyro vysk. John Neumann kanonizaciją. Jis bus iškilmingai paskelbtas šventuoju birželio 19. Tai bus jau trečias JAV šventasis.

Lenkijos rašytojas Jerzy Andrzejewski, įsteigęs darbininkų gynybos komitetą protesto aukom ir jų šeimom remti, už jo V. Vokietijos televizijai duotą pasikalbėjimą buvo apkaltintas anarchizmu.

PRIMINĖ ŽYDAM LIETUVIŲ RŪPESČIUS

Lapkričio 29-30 Chicagos universiteto patalpose įvyko platus pasitarimas žmogaus teisių paneigimo Sovietų Sąjungoj reikalais ryšium su Helsinkio sutartim.

Pasitarimą suruošė tarpkonfesinė koalicija Sovietų žydam ginti. Koalicijai vadovauja katalikė vienuolė sesuo Ann Gillen.

Kalbėjo Massachusetts atstovas JAV kongrese jėzuitas tėvas Robert Drinan, senatorius Charles Percy, iš Illinois, bei kiti žymūs asmenys.

Persekiojamų lietuvių rūpesčius pristatyti šia proga buvo pakviestas Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybos bei Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos reikalų vedėjas kun. Kazimieras Pugevičius. Tai buvo pirma tokia proga.

Auditorijoj dalyvavo kazimierietė sesuo Teresė ir marijonas tėvas Vytautas Bagdanavičius.

Kun. Pugevičius trumpai apibūdino Lietuvos okupacijos istoriją, trėmimus, bėgimus, nuolatinį tikinčiųjų persekiojimą bei žmogaus teisių varžymą Baltijos kraštuose.

Po to klausytojam, kurių pusė buvo žydų ir pusė krikščionių, jis pareiškė, kad, jo manymu, lietuviai su žydais turėtų siekti bendradarbiavimo, ginant žmogaus teises Sovietų Sąjungoj. Tačiau priminė, kad sunku siekti bendro tikslo, kada šiuo metu vyksta baltų, ukrainiečių ir kitų tautybių karo nusikaltėlių medžioklė ir kada be tikrų duomenų kaltinami nekalti asmenys.

Toliau kun. Pugevičius priminė, kad gal netiesa, jog Sovietų Sąjungoj žydai nuo valdžios daugiausia kenčia.

"Kalbėti, kas daugiau arba kas mažiau iš mūsų bendratikių persekiojami, yra bergždžias užsiėmimas. Visi jie persekiojami. Kai kurie iš mūsų gali įsižeisti, kada sakoma, kad katalikų, stačiatikių, protestantų reikalai Sovietų Sąjungoj susilaukė pakankamai susidomėjimo, o dabar visi turim ginti žydus. Mes, katalikai, pajuntam nelabai daug užuojautos. Jūs turit katalikų vienuolę, kuri, pilnam laikui pasamdyta, tarnauja žydų reikalam. Mes tokios talkos iš kitataučių kol kas nesusilaukiam", kalbėjo kunigas. "Aš nesakau, kad katalikų vienuolės arba kunigai neturėtų ginti persekiojamų žydų. Anaiptol. Tik sakau, kad jie turėtų neužmiršti ir savųjų."

Jau seniai sesuo Ann Gillen platina atsišaukimus už Nijolę Sadūnaitę.

Kun. Pugevičius klausytojam priminė, kad, jei žydai jaučiasi nuo krikščionių nukentėję, tai ir krikščionys turi tam tikrų skaudžių prisiminimų iš praeities.

Daugumas auditorijos palankiai išklausė jo žodžius. Vienas rabinas išsitarė viešai: "Mum, žydam, gera kartais išgirsti, kad ne mes vieni kenčiam."

Kun. Pugevičiaus kalba susilaukė nemaža susidomėjimo spaudoj.

Planuojama, kad, žydam organizuotai ginant žydus politinius arba sąžinės kalinius, o krikščionim ginant savuosius, būtų bendrai tariamasi ir bendromis jėgomis kreipiamas, pvz., į Helsinkio sutarties tyrinėjimo komisiją.

Kalbėjo tos komisijos JAV-bių narys. Jis ragino, kad tarpkonfesinė organizacija jau dabar ruoštų duomenis ir dalyvautų Belgrade ateinančią vasarą, kai bus vertinama, kaip Helsinkio sutarties laikomasi.

-o-

Apie kun. Kazimiero Pugevičiaus dalyvavimą ir kalbą, ginant pavergtos Lietuvos reikalus ir lietuvių teises, ilgus straipsnius išspausdino žurn. Judy Edinger Chicagos arkivyskupijos savaitraščio "The New World" gruodžio 10 laidoj ir Amerikos katalikų savaitraštis "The National Catholic Register".

PAVERGTOJI LIETUVA PARYŽIAUS PARODOJ

Europinio kultūros centro Paryžiuj iniciatyva, lapkričio 8 buvo suorganizuota informacinė paroda, kurios tema "Kova už laisvę Rytų Europos kraštuose". Paroda buvo sudaryta iš dokumentacijos, leidinių ir spaudos pavergtų kraštų klausimais. Buvo atstovaujami visi kraštai už "geležinės uždangos".

Lietuvos stando suorganizavimui buvo pakviesta Eltos prancūzų kalba direktorė ir redaktorė B. Šlepetytė-Venskuvienė. Išstatyta išeivijoj išleista spauda ir dokumentacija, liečianti mūsų okupuoto krašto politinę, kultūrinę ir religinę priespaudą (prancūzų ir anglų k.). Lietuvos standas sulaukė parodoj didelio pasisekimo; jis buvo lankytojų nuolat apsuptas. Išdalinta dokumentacijos pavergtos Lietuvos problemomis, taip pat plačiai duota informacijų žodžiu. Ypatingo dėmesio iš lankytojų pusės susilaukė prancūzų kalba leidžiama Elta.

Paroda vyko Paryžiaus universiteto teisių fakultete, Rue d'Assas. Lankytojų tarpe buvo daug jaunimo — studentijos, bet ją labai gausiai lankė ir Prancūzijos politikai, intelektualai, visuomenininkai ir spaudos atstovai. Paskutiniu metu labai padidėjo pageidavimų prancūzų kalba leidžiamos Eltos iš Portugalijos, Belgijos ir Afrikos. (Elta)

Prieš Vietnamo karą įvairiais būdais protestavę JAV liberalai David Ellsberg, Joan Baez, Daniel ir Philip Berrigan ir eilė kitų pasiuntė Vietnamo vadovam švelnų protestą dėl ten kalėjimuose laikomų 300.000 polit. kalinių, prašydami, kad būtų pagerbtos jų žmogaus teisės ir kad tarptautinėm organizacijom būtų leista kalinių būklę patikrinti. Į prieš kurį laiką ten SANE org-jos pasiųstą panašų kreipimąsi jokio atsakymo nesusilaukta.

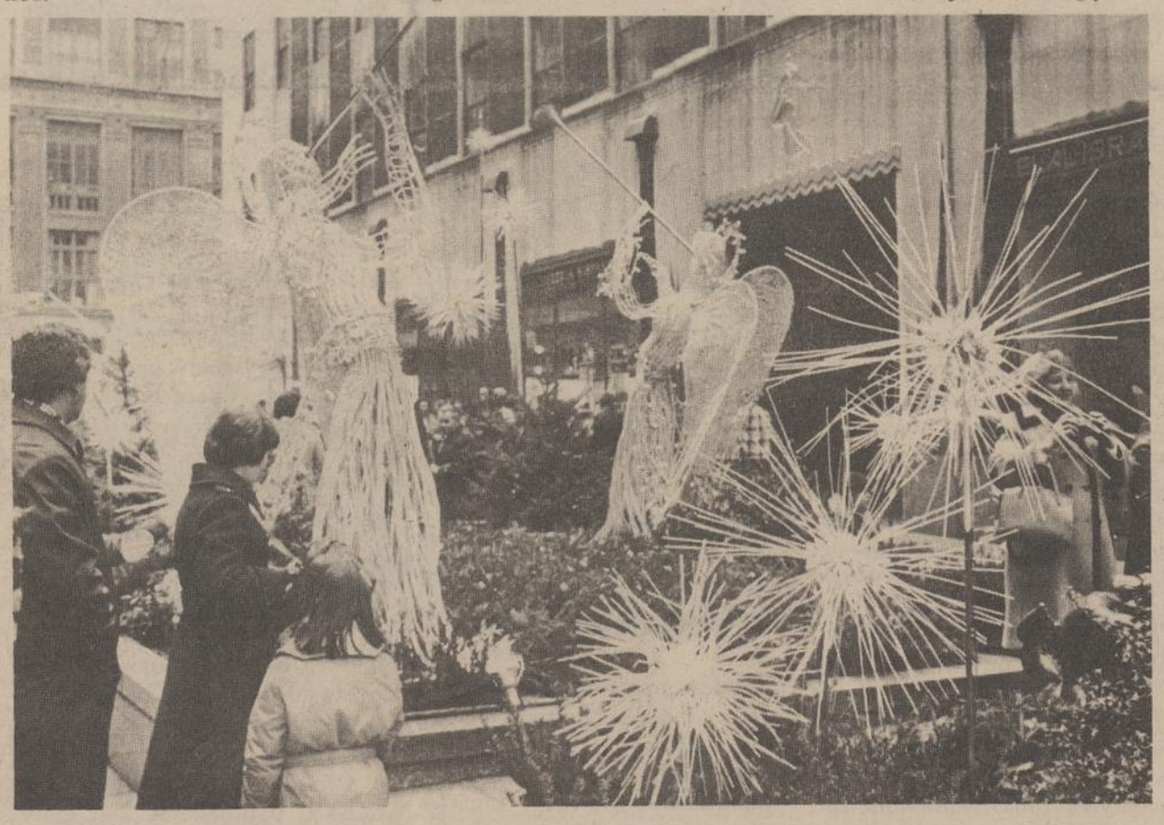

Rockefellerio Centro, Channel Gardens, papuošimai Kalėdų švenčių metu. Nuotr. R. Kisieliaus

VLIKO SVEIKINIMAS JAV PREZIDENTUI

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas pasiuntė prezidentui Gerald Ford šio turinio sveikinimą, pasirašytą dr. Kęstučio Valiūno:

Vyriausio Lietuvos Islaisvinimo Komiteto seimas, susirinkęs savo sesijos 1976 gruodžio 4-5 Washingtone, D.C., įgaliojo mane perteikti Tamstai, Pone Prezidente, mūsų nuoširdžius sveikinimus ir padėką už ambasadorių William Scranton ir W. Tappley Bennett stiprius ir ryžtingus pareiškimus Jungtinėse Tautose, liečiančius žmogaus teisių pažeidimą Sovietų okupuotoj Lietuvoj.

Mes tikimės, kad Jungtinės Valstybės ir toliau kreips savo dėmesį ir savo veiklą į tautinio apsisprendimo problemos išsprendimą Baltijos valstybėse ir Rytų Europos kraštuose apskritai.

Prašau priimti, Pone Prezidente, mūsų nuoširdžius geriausios sėkmės linkėjimus ateinančiuose Naujuosiuose Metuose.

(Elta)

ITALAS KUNIGAS DEMONSTRACIJOJ PRIEŠ SOVIETUS

Gruodžio 10 prie Aeroflot sovietų oro linijos būstinės New Yorke įvyko demonstracija, kurią parėmė organizacija, pavadinta "Committee to Help People in the Soviet Union". Demonstracijos tikslas buvo padėti žymiam rusų disidentui Vladimirui Bukovskiui, kuris tuo metu dar tebebuvo sovietų kalėjime.

Bukovskio dėka pasaulis prieš keletą metų sužinojo, kaip sovietai piktnaudoja psichiatrines ligonines "sutvarkyti" disidentam. Jis šiuo metu jau yra Vakaruose. Neseniai buvo iškeistas į žymų Čilės komunistą.

Demonstracijoj prie Aeroflot būstinės dalyvavo jėzuitas Alexis Floridi, rytų apeigų kunigas, šiuo metu klebonaująs vienoj Staten Island parapijoj. Kun. Floridi pernai paskelbė studiją apie Vatikaną ir Maskvą derybas pavergtų tautų atžvilgiu. Toj knygoj, kuri buvo išleista Italijoj, jis labai kritiškai atsiliepė apie Vatikano politiką pavergtuose kraštuose. Daug medžiagos ėmė iš ankstesnių Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos numerių.

Ne tik knygoj, bet ir kalbėdamas korespondentam demonstracijos metu, kun. Floridi kritikavo Vatikaną bei katalikų vyskupus laisvam pasauly už pataikavimo sovietam politiką. Ragino Katalikų Bažnyčios vyriausybę disidentam sudaryti tinkamą forumą, kuriame jie galėtų prabilti į pasaulį. Tik taip dera kankinių ir katakombų Bažnyčiai, pasak kun. Floridi.

Kun. Floridi ypatingai kritikuoja JAV vyskupus, kad jie neremia disidentų pastangų paskelbti nuo bedievių nukentėjusiųjų vardus bei kitus tikslius duomenis iš disidentų kovos su režimu. Pasak jo, Lietuvos bei Ukrainos tikintieji pasipiktinę Vatikano bei vyskupų "pataikavimo sovietam politika".

HELSINKIO SUSITARIMAI TEBELAUŽOMI

Iš Lietuvos K. B. Kronikos Nr. 23

Religijų Reikalų Tarybos prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos įgaliotiniui K. Tumėnui,

Nuorašas:

Kauno arkivyskupijos apaštališkajam administratoriui vysk. L. Povilioniui

Simno parap. katalikų

PAREIŠKIMAS

1975 rudenį didelė Simno parapija neteko kunigo-vikaro, kuris valdžios įsakymu buvo iškeltas. Simno tikinčiųjų religinius poreikius aptarnauti liko vienas kunigas-klebonas. Kito kunigo mes negauname.

Lietuvoje jau yra 85 parapijos, neturinčios nuolatinio kunigo. Vien tik mūsų vyskupijoje nuolatinio kunigo neturi 5 parapijos (Lankeliškiai, Patilčiai, Išlaužas, Riečiai ir N. Uta).

Pernai, po ilgo laikotarpio, į Kunigų seminariją, valdžiai leidžiant, buvo priimta 12 kandidatų, o per tuos metus Lietuvoje mirė 19 kunigų. Užpernai mirė 22. Todėl valdžios skriauda Lietuvos tikintiesiems yra akivaizdi.

1975 m. Helsinyje vykusio saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarimo Deklaracijoje, kurią pasirašė ir Tarybų Sąjungos KP generalinis Sekretorius L. I. Brežnevas, sakoma, kad "dalyvaujančios valstybės gerbs žmogaus teises, įskaitant ir minties, sąžinės, religijos ir įsitikinimų laisvę, nepaisant skirtingos rasės, lyties ar religijos".

Žemiau pasirašiusieji Simno parapijos tikintieji prašome Jus, Religinių reikalų įgaliotinį, kurio tiesioginė pareiga tarpininkauti tarp valdžios ir Bažnyčios, padaryti žygių, jog:

1. Būtų panaikintas limitas kunigų seminarijai, kad patys vyskupai savo nuožiūra galėtų priimti visus jaunuolius, norinčius tapti kunigais, kad Simno bažnyčia gautų kunigą-vikarą, kuris jai labai reikalingas.

2. Išleistų bent mažą katekizmą. Toks katekizmas buvo išleistas tik prieš II Pasaulinį karą.

3. Išleistų didesniu tiražu maldaknyges ir Šv. Rašto Naująjį Testamentą.

Pasirašė keli šimtai
Simno parapiečių

Simnas,
1976.IV.8

KUN. J. ZDEBSKIO GYNIMAS

Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskup. Apaštališkajam Administratoriui
Vysk. L. Povilioniui

Jūsų Ekscelencija,

Šių metų kovo 10 Šlavantų klebonas kun. J. Zdebskis Vilniuje buvo milicijos organų sulaikytas ir, pasitelkus medicinos darbuotojų komisiją, apkaltintas, esąs girtas vairavęs automašiną. Kadangi kun. J. Zdebskis yra visur žinomas kaip griežtas abstinentas ir kovotojas su girtuokliavimu, šiame įvykyje tegalima įžiūrėti tik gerai apgalvotą pasikėsinimą prieš kunigo autoritetą. Niekas negali užtikrinti, kad, pavykus šiam bandymui, kuris nors iš mūsų nebūsime panašiai apkaltinti vagyste, ištvirkavimu ar kitokiais nusikaltimais.

Mes, kaimyninių parapijų kunigai, prašome Jūsų Ekscelenciją į šį įvykį reaguoti, kad pažeistas kunigo autoritetas būtų atstatytas.

Pasirašė 5 Lazdijų dekanato kunigai

LTSR Saugumo Komiteto Viršininkui
Šlavantų parapijos (Lazdijų rajono) tikinčiųjų

Pareiškimas

1976.III.10 Vilniaus mieste VAI darbuotojas Jurevič sulaikė mūsų parapijos kun. Juozą Zdebskį, vairuojantį automašiną ir pareiškė, kad jis esąs girtas. Pareikalavo vykti į psichiatrinę ligoninę nustatyti girtumo laipsnį.

Minėtoje įstaigoje, nepadarius kraujo analizės, nežiūrint, kad kunigas pats reikalavo padaryti kraujo analizę, buvo sustatytas aktas, pripažįstąs girtumą. VAI atėmė vairuotojo pažymėjimą, rajoninis laikraštis įdėjo žinutę, kad kunigas, sulaikytas Vilniuje, girtas vairavęs automašiną.

Šitoks grubus kunigo įžeidimas įžeidžia ir mus, tikinčiuosius. Nejaugi šitokiom priemonėm vykdoma ateistinė propaganda? Todėl mes reikalaujame VAI ir psichiatrinės ligoninės darbuotojų nesąžiningumą ištirti ir pasėkas ištaisyti, — grąžinti vairuotojo pažymėjimą. Prašome atsakyti, kas buvo suinteresuotas, kad VAI ir medicinos darbuotojai taip nesąžiningai piktnaudotų savo tarnybinę padėtį?

Atsakyti prašome pačiam kunigui J. Zdebskiui (Šlavantai, Lazdijų raj.).

308 parašai

Šlavantai
1976.IV.19

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— **Lietuvių kalbos užteršimas nereikalingomis svetimybėmis.** Okupuotoj Lietuvoj yra gerų kalbininkų, kurie rašo mokslinius kalbos srities veikalus, taip pat rūpinasi literatūrinės kalbos taisyklingumu. Tenykščiuose raštuose neteko pastebėti ryškesnių sintaksės, skyrybos, linksnių vartojimo klaidų. Bet atrodo, kad ir kalbininkai yra bejėgiai kovoti su tariamai tarptautiniais žodžiais, besibraunančiais į lietuvių kalbą iš rusų raštų. Savotiškai iškreipti į rusų kalbą tie žodžiai yra patekę iš anglų, prancūzų, vokiečių ir lotynų kalbų. Tų žargoninių ir hibridinių žodžių gausa ypač krinta į akis tenykštėj literatūros kritikoj, meno apžvalgose, koncertų aprašymuose. Štaikeliolika pavyzdžių: *ekspozicija, eksponuoti* (paroda), *prizas* (dovana), *akcentuoti, vokalas, vokalistai, miuziklas, konceptualus, konceptualinis, tonusas, optimalus, instrumentarijus, adekvatiškas, empirizmas, hermetizmas, automatizmas, lementacija, stimulas, sfera, dialektas, realijos, aktualizuoti, archaika, saviraiška, specifika, leksika, perspektyvus, operatyvus, unikalus, urbanistinis, kompleksas, atributas, atributika, filialas, respektabilus, plastmasinis, medsesuo, vyrgydytojas, redkolegija, plackartė, karkasas, korozija, savieigis, visureigis, eisbergas, serijalas, komunikabilumas, laineris, trapas, iliuminatorius, škvalas, štormas, štilis, švartuotis, reprezuoti, kempingas.* Kai kurie tų žodžių — niekuo dėti, tinkamoj vietoj vartotini (akcentuoti, urbanistinis, kompleksas, stimulas ir t.t.). Tačiau daugumą ir tų lengvai suprantamų svetimybių nesunku būtų keisti savais, lietuviškais žodžiais. Kitos yra neaiškios prasmės, sunkiai iššifruojamos net kontekste, o atskirai paimtos jos beveik nesuprantamos. Ir jų prikimšta į lietuvių kalbą tikra gausybė. Čia surašytieji žodžiai yra paimti beveik tik iš Literatūros ir Meno keturių puslapių (1976 Nr. 50). Ir kam tas kalbos žargonas reikalingas? Tokius žodžius savo kalboj vartoja vyresniuoju broliu pasiskelbęs rusas, tai tuo keliu turi eiti ir lietuvis meno ir literatūros apžvalgininkas.

— **Anketos išvados.** Literatūros ir Meno savaitraštis 1976 vasarą kai kuriem rašytojam, kritikam ir skaitytojam buvo pasiuntęs penkių klausimų anketą. Klausimai lietė 1970-1975 okupuotos Lietuvos poeziją. Reikėjo atsakyti, *kokios turinio ir formos naujovės buvo pastebėtos, kuri knyga patektų į nepraeinančių literatūros vertybių lentyną, kuris buvo geriausias poezijos debiutas, kurioj knygoj ryškiausiai atsispindėjo dabarties socialinės ir moralinės problemos, kaip vertinami "Poezijos pavasario" renginiai.* Atsakymuose buvo nemaža nekritiško optimizmo, pasigyrimo, pasididžiavimo penkmečio laimėjimais, bet netrūko ir įžvalgesnių kritiškų vertinimų. Plačiau pasisakė poetas E. Matuzevičius, kritikai J. Sprindytė ir V. Kubilius. Tikrai įdomios yra *Vytauto Kubiliaus* (įžvalgaus kritiko) pastabos. Jo atsakyme į pirmąjį klausimą randam ir tokius žodžius: *"Per pastarąjį penkmetį lietuvių lyrikoje buvo supiltos milžiniškos daugiažodiškumo piramidės. Mes neįstengėme palaidoti naivios iliuzijos, kad poezija — tai prakilnios mintys, gražiai sueiliuotos. Tad dabar pelnytai turim kentėti nuo banaliausių samprotavimų, šiaip taip surimuotų ar išžargstytų verlibru"*. Atsakydamas į antrąjį klausimą, kritikas pareiškia, kad *"į nepraeinamų literatūros vertybių lentyną paslaugiai sukilota tiek daug vardų ir knygų, kad dabar reikėtų ją ne didinti, o gerokai apvalyti"*. Toliau kritikas sako, kad epochinės knygos neaptikęs, bet labiausiai jam patikusios knygos yra: *Just. Marcinkevičiaus* "Eilėraščiai. Mažosios poemos", *A. Maldonio* "Kelionė", *J. Vaičiūnaitės* "Klajoklė saulė", *V. Bložės* "Poezija", *A. Mikutos* "Šiandien piešime žaibus", *J. Juškaičio* "Mėlyna žibutė apšvietė likimą", *V. Šimkaus* "Bitės pabėgėlės", *J. Strielkūno* "Vėjas rugiuos", *M. Martinaičio* "Akių tamsoj, širdies šviesoj" ir *Alb. Žukausko* "Atabradai". O apie "Poezijos pavasario" almanachą kritikas sako, kad atskiri eilėraščiai esą neblogi, tik, sudėti krūvon, suskamba vienoda intonacija, ir neįmanoma esą nuslėpti supanašėjimo. O tai jau esąs "poezijos pasinaikinimo efektas". Galutines anketos atsakymų išvadas padaro Vilniaus universiteto lietuvių literatūros katedros vedėjas *Vitas Areška*. Šio kritiko žodis yra kiek optimistiškesnis negu V. Kubiliaus, bet ir jis mato daug lyrikos silpnybių. Ir jis rašo, kad daugumos atsakymuose buvo išskirti tie patys veikalai, kuriuos prie geresniųjų skyrė V. Kubilius. Iš debiutantų talentingiausiai yra pasireiškę: *G. Cieškaitė, G. Patackas, A.A. Jonynas jr., A. Ambrasas.*

— Naujausia Klaipėdos dramos teatro premjera yra Just. Marcinkevičiaus drama-giesmė *"Mažvydas"*, statoma to teatro trisdešimtmečiui paminėti. Režisierius — *Povilas Gaidys*, dailininkas — *Vytautas Kalinauskas*, muzikas — *Bronius Kutavičius*, Mažvydo vaidintojas — *Vytautas Paukštė*.

— Respublikos **nusipelniusio veikėjo vardas** suteiktas architektui **G. Baravykui**, literatūros kritikui ir vertėjui (nepriklausomybės laikų trečiafrontininkui) **V. Drazdauskui** ir dailininkei **V. Šleivytei.**

— Tenykštė spauda neatsidžiaugia buvusiu lapkričio pabaigoj **Gudijos ir Lietuvos kompozitorių simpoziumu.** Jo metu buvo aštuoni koncertai, kuriuose buvo atliekami Lietuvos ir Gudijos kompozitorių kūriniai. Kompozitorių pasikalbėjimuose dalyvavo partijos ir valdžios aukštieji pareigūnai, sakė "sandraugos" kalbas, skatino kompozitorius ruoštis Spalio revoliucijos šešiasdešimtmečiui.

Pr. N.

Savaitės įvykiai

Būsimasis prez. Carter paskelbė šiuos paskyrimus: vidaus sekr. — Idaho gub. Cecil D. Andrus; teisingumo sekr. — Georgia feder. specialinio teismo teisėją Griffin B. Bell; prekybos sekr. — Duke univ. viceprez. Juanita M. Kreps; žemės ūkio sekr. — atstovų rūmų narį iš Minnesota — Bob. Bergland; namų ir miestų atstatymo sekr. — advokatę Patricia Roberts Harris; gynybos sekr. — Californijos technologijos instituto prez. Harold Brown ir darbo sekr. — Texas univ. prof. F. Ray Marshall.

Ispanijos vyriausybė sutiko, kad Katalonijos provincijoj šalia ispanų oficialiai būtų vartojama ir katalonų kalba.

Izraelis stengiasi įtikinti JAV, kad jos jam padėtų sukurti ginklavimosi pramonę tankam, atsarginėm kovos lėktuvų F-16 dalim ir pakrančių apsaugos greitlaiviam gaminti.

Į Šveicariją atvykęs sovietų disidentas Vladimir K. Bukovsky pareiškė, kad Helsinkio susitarimais Maskva nuginklavo Vakarus, leisdama sovietam imtis aštresnės kovos prieš disidentus. Susitarimus pasirašius, kalinių gyvenimo sąlygos žymiai pablogėjusios, o nuo 1974 jam 3 kartus po 6 mėn. buvo pritaikyta griežto režimo dieta, pagal kurią jis šiltą maistą ir svarą duonos gaudavo tik kas antrą dieną.

JAV susitarimas su Sov. S-ga dėl žemdirbystės mokslininkų pasikeitimo buvo nutrauktas, nes Sov. S-ga nesutiko įsileisti JAV mokslininkų į šiaurės sritis.

Kinija numato gegužėj sušaukti valstybinę konferenciją krašto supramoninimo klausimam aptarti.

Sovietų S-gos mokslų akademijos narys Veniamin G. Levic 1972 paprašė vizos išvykti į Izraelį ir neteko darbo. 1974, Nixono vizito į Maskvą išvakarėse, buvo pažadėta jo sūnus išleisti, bet jis pats ir jo žmona turėsią palaukti. Vizos jie laukia ir dabar, nes jo darbas buvo susijęs su paslaptimis.

Kinijos valdovai patikino Mao Tse-tungo pasekėjus užsieny, kad jie ir toliau saugos partijos linijos grynumą.

Nato ir Varšuvos pakto valstybių konferencija dėl ginkluotų pajėgų abipusio sumažinimo vėl buvo atidėta.

Vietnamo komunistų partijos kongresas nutarė P. Vietnamą padalyti į zonas: Mekongo deltos — ryšiam auginti, vidurio sukštumų — miško pramonei plėsti ir pajūrio — žvejybos pramonei.

Čilėj pasiliko tik vienas politinis kalinys Jorge Montes, kurį ji nori iškeisti į Kubos kalėjime laikomą buv. Castro bendradarbį Herbert Matos.

LIETUVIAI ŽYDUS ŽUDĖ AR G GELBĖJO?

JAV spaudoj vis plačiau rašoma apie žydų tragediją Lietuvoj nacių okupacijos metu. Inkriminuojant keletą pavienių asmenų, neteisingai metamas šešėlis visai tautai.

Tikrumoj lietuviai, rizikuodami savo laisve ir gyvybe, daug nusipelnė g elbėdami žydus nuo nacių. Reikia turėti tuo klausimu dokumentinės medžiagos, pateikti JAV spaudai ir kitiem įtakingiem pareigūnam.

Kun. dr. J. Prunskis pakviestas suredaguoti anglų kalba rinkinį pareiškimų žydų, kurie buvo lietuvių išgelbėti. Vakarus pasiekę Lietuvos žydai yra prašomi siųsti jam tokią medžiagą. Mūsų išeiviai, kurie žino tokių išgelbėtų Lietuvos žydų, esančių laisvame pasauly, pavardes ir adresus prašomi skubiai pranešti adresu: Rev. J. Prunskis, 2606 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Taip pat visi lietuviai, kurie patys gelbėjo žydus ar turi tikrų žinių apie gelbėjimą, prašomi raštu paliudyti: kas, kada, kokiu būdu buvo išgelbėtas su kokiais pavojais, pažymint, jei turima, išgelbėtojo žydo dabartinį adresė. Siųsti aukščiau paduotu adresu. Šią medžiagą telkiant bus palaikomas ryšys su Vliku.

Altos inf.

STRAIPSNIS APIE LIETUVIO MOKSLINĮ DARBĄ

Marylando valstijos didžiausias laikraštis Baltimore Sun savo kultūriniame priede The Sun Magazine įdėjo ilgą ir įdomų straipsnį apie dr. Jono Genio mokslinį darbą. Autorius Frederick Kelly šį rašinį pavadino "Tree plantations are his laboratory". Įdėtos šešios didelės iliustracijos. Labai gyvai aprašyti dr. Genio moksliniai tyrimai, siekiant išvesti naujas medžių atmainas. Įtikinamai teigiama, kad dr. Genio darbų rezultatai yra verti kasmet apie pusę milijono dolerių. Rašoma, kad studijos yra pasaulinio masto, turint ryšius su Europos, Azijos ir Australijos mokslininkais. Jau yra išvestos naujos medžių veislės ir hibridai, labai naudingi valstybės ekonomijai.

Aprašant dr. Genio kilmę ir mokslą, pabrėžiama, kad gimė Lietuvoj ir, pabėgęs su tėvais nuo rusų okupacijos, imigravo į JAV. Mokslus ėjo Vokietijoj (Goettingeno universitete) ir įgijo mokslų daktaro laipsnį Michigan State universitete. Dabar dr. Genys dirba kaip pilno rango profesorius Marylando universitete.

J. Silgalis

Ateitininkų Federacijos premija religinio turinio veikalui atžymėti

Ateitininkų Federacijos sudaryta komisija iš Arūno Liulevičiaus, Prano Razmino, kun. Viktoro Rimšelio, Lino Sidrio ir Alinos Skrupskelienės skelbia premijai gauti taisykles:

1. Religinio turinio veikalas turi būti išleistas 1976.
2. Veikalas turi būt parašytas lietuvių kalba.
3. Kandidatus premijai gauti gali siūlyti kiekvienas iki 1977 sausio 20.
4. Siūlymus siųsti šiuo adresu: Ateitininkų Federacija, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, Ill. 60629.

Tūkstančio dolerių premijos mecenatas yra kun. dr. Juozas Prunskis.

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimo dalyviai ir svečiai. Seimas įvyko gruodžio 4-5 Shoreham Americana viešbuty Washingtone, D.C. Nuotr. L. Tamošaičio

DOVANA — I. VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, specialus įpakavimas, žemos kainos. Siuntiniai gali būti įvairaus dydžio (net ir vokuose — banderolėmis). Negalint atvykti, gavę užsakymą, sudarome pageidaujamų daiktų siuntinį. Mūsų įstaigoj gaunamos visos siuntiniam prekės žemomis kainomis. Darbo valandos nuo 12 iki 6, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 iki 6, šeštadieniais nuo 10 iki 5. Sekmadieniais ir pirmadieniais patarnaujama iš anksto susitarus telefonu. Tel. 296-5250. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Namų tel. 296-5359.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A.J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 84-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 296-1600, namų tel. TW 7-3061.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

TAISOM RADIJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelems. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

DALĖ POVILAUSKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, compiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvėj, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius jų patarnavimais pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Gaszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermeninės bet kurioj miesto dalyj.

Jau gaunama anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY

Agronomės Izabelės Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Persiuntimui pridedama 50 c. Užsakymus siųsti adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Užsakymam naudokite šią atkarpą:

Užsakau "Lithuanian Cookery" .....egz. už .....dol. Persiuntimas .....

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y., 11207

Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

Subscription per year — $12.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS ● Prenumerata metam $12.00 ● Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra ● Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę ● Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

1976 metus palydint

Išleidžiame paskutinį šių metų Darbininko numerį. Tuo baigiame Darbininko 61-muosius metus. Kaip dera, peržvelgiame metus ir išryškiname svarbesniuosius jo momentus.

Amerikos gyvenime

Amerika šventė 200 metų nepriklausomybės sukaktį. Ta proga lietuviai sugebėjo įsijungti į šią šventę, atkreipti kitų tautų dėmesį. Šios šventės ženkle praėjo tautinių šokių festivalis (rugsėjo 5). Į festivalį atsilankė prezidento Fordo žmona, keletas senatorių, kongresmanų, įtakingų valstybės vyrų. Tai sudarė progą visai didžiajai spaudai aprašyti festivalį ir priminti Lietuvą.

Šventė vertinama ir grynai lietuvišku atžvilgiu, nes ji išjudino jaunimą ir ją pakreipė į lietuvišką veiklą.

Teigiamai reikia vertinti ir New Yorko Altos pastangas, kada buvo įmūryta mieste Aleksandro Kuršiaus memorialinė lenta. Tai užfiksavo, kad čia buvo lietuvis mokytojas tuo metu, kad New Yorkas tik kūrėsi.

Ryšium su šio krašto rinkimais abu kandidatai į prezidentus priėmė lietuvių delegacijas. Buvo progos išsikalbėti grynai lietuviškais klausimais.

Palaikyti ryšiai su šio krašto vyriausybe, kongresu. Ryšiai ryškino Helsinkio susitarimų padėtį ir gynė Lietuvos bylą.

Amerika šiais sukaktuviniais metais liepos 20 pasiekė Marsą ir ten nusiuntė savo satelitus. Tai didelis mokslo laimėjimas. Prie jo prisidėjo ir lietuviai inžinieriai, kurie jau kuris laikas dirba tolimųjų erdvių tyrinėjimo srity.

Gražiai lietuviai pasirodė ir tarptautiniame Eucharistiniame kongrese rugpiūčio 1-8 Philadelphijoj. Ta proga buvo sukurtos naujos mišios. Sukūrė A. Mikulskis, ir Čiurlionio ansamblis, pačiam autoriui diriguojant, kongrese atliko. Kongreso metu vyko ir lietuviškų organizacijų suvažiavimai, pasitarimai. Dalyvavo ir lietuvių kunigų delegacija iš pavergtos Lietuvos.

Lietuviškoj veikloj

Šiemet buvo Liet. Bendruomenės naujos Tarybos rinkimai balandžio 24-25. Rinkimuose pastebėtas entuziazmas ir pareigos supratimas. Išrinkta Taryba posėdžiavo, sudaryta nauja JAV LB krašto valdyba, į kurią įtraukta gana daug jaunų žmonių. Tai rodo mūsų gyvastingumą ir mokėjimą organizuotis.

Metai prasidėjo jaunimo kongresu Pietų Amerikoj. Iš Š. Amerikos buvo nuvykusi didelė delegacija. Kongresas išjudino pasaulio lietuvių jaunimą ir jį angažavo lietuviškam darbui.

Padėkos dienos savaitgalį vykęs Liet. Kat. Mokslo Akademijos suvažiavimas sutelkė mūsų mokslininkus naujam studijiniam darbui.

New Yorke

Mūsų New Yorke pažymėtėna šie didesni įvykiai: sudaryta korporacija, kuri rūpinsis Kultūros Židinio išlaikymu. Ta korporacija sudaryta pagal šio krašto įstatus, inkorporuota valdžios įstaigose. Tai garantuoja tolimesnę Kultūros Židinio ateitį.

Kultūros Židinys buvo visos lietuviškos veiklos centras. Čia ypač sportuojantis jaunimas turėjo progos lavintis ir burtis į savo lietuvišką sporto klubą.

Darbininkas balandžio 24 koncertu paminėjo 60 metų sukaktį. Gegužės 9 surengta meno savaitė ir atidaryta Adomo Galdiko vardo galerija. Spalio 10 paminėta šv. Pranciškaus 750 metų mirties sukaktis, lapkričio 20 paminėta lietuvių pranciškonų veiklos New Yorke 25 metų sukaktis.

(nukelta į 4 psl.)

XX AMŽIAUS DIENRAŠTIS

40 metų sukakties proga

STASYS YLA

Nepriklausomoj Lietuvoj buvo trys pagrindiniai dienraščiai, atstovavę tris politines grupes: "Lietuvos Aidas" dešiniųjų (tautininkų), "Lietuvos Žinios" kairiųjų (liaudininkų) ir "Rytas" vidurio grupės (krikšč. demokratų). Cenzūrai veikiant, pastarasis 1936 birželio 4 buvo valdžios sustabdytas. Jo vieton po trijų savaičių, t. y. birželio 24, pradėta leisti "XX Amžius". Su nauju vardu atėjo nauji žmonės ir nauja kryptis ligšiolinėj minėtų dienraščių praktikoj.

Mastas pagal darbus

Pirmajame savo žodyje dienraštis pabrėžė: "Su jokia politine grupe **XX Amžius** nėra susijęs. Du vedamieji principai — religija ir lietuviškoji kultūra — yra aukščiau už vienaip ar kitaip vadinamą partinę politiką" (1936, Nr. 1). Po pusmečio redakcija kartojo: "Nepriklausydamas jokiai partijai, bet politinį, visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą vertindamas pagal katalikų dorovės dėsnius ir lietuviškos kultūros reikalavimus, **XX Amžius** mano, kad šitaip geriausiai galės šiuo momentu savo kraštui pasitarnauti" (1937, Nr. 19).

Dienraščiui rūpėjo darbai ir reikalai, nežiūrint kieno vykdomi ar vykdytini, dėl to juos kėlė ir vertino bendros gerovės požiūriu. XX **Amžiui** nesvarbu, kaip vadinasi tie žmonės, kurie pasireiškia Lietuvos viešajame ir kultūriniame gyvenime, bet svarbu, kad jie dirbtų bendrajai gerovei, o ne asmeniniais ar grupiniais sumetimais, kad jų darbai neprieštarautų krikščionybei ir būtų pažangūs, t.y. kad atsakytų gyvenamojo momento reikalavimams ir svarbai. Tuo principu vadovaudamasis, **XX Amžius** yra taręs ir tars tai pritarimo, tai papeikimo žodį visiems, tiek įstaigoms, tiek viešumos žmonėms, tiek atskiroms grupėms, kiek mūsų sąlygose galima" (t.p.).

Jaunųjų užmojis

Pirmąjį deklaratyvinį žodį pasirašė šie asmenys: Juozas Ambrazevičius (Brazaitis), Pranas Dielininkaitis, Jonas Grinius, Zenonas Ivinskis, Antanas Maceina, Ignas Skrupskelis ir Stasys Yla. Vėlesnius pareiškimus šis septynetas pasirašinėjo redakcijos **kolektyvo** vardu.

Kaunas nuo Vytauto kalno. Nuotr. A. Naruševičiaus

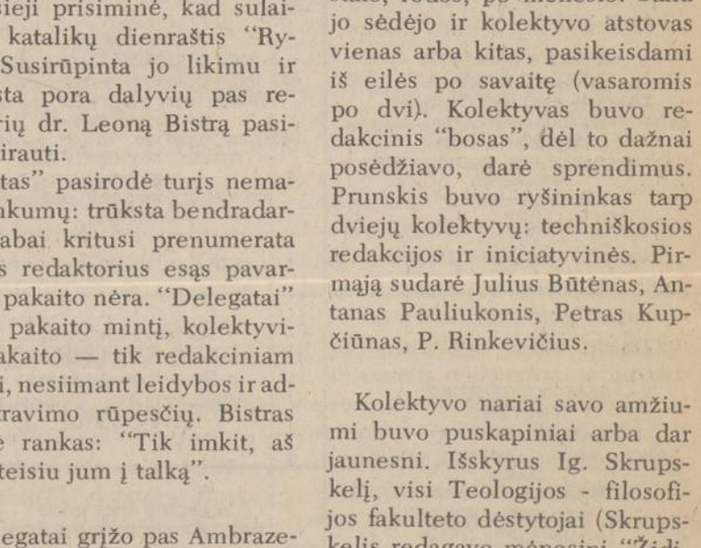

XX AMŽIUS

Nr. 41 (793) Pirmadienis, 1939 m. vasario 20 d.

XX Amžiaus dienraščio titulinė vinjetė, sumažinta.

Kaip toks kolektyvas susimetė "krūvon" ir ėmėsi tokio darbo? Niekas lengvai nepatikės, kad tai buvo nepramatyta ir neplanuota. O buvo taip. Birželio viduryje J. Ambrazevičius, prašomas, sukvietė pas save minėtus asmenis aptarti religinės kultūros mėnesinio, kurį buvo planavę ir išdiskutavę Kazys Čibiras, Pranas Gaidamavičius (Gaida) ir šių eilučių autorius. Šiai trijulei atrodė, kad tokį dalyką dar reikia perleisti per kietą kritiką tokių žmonių, kurie yra kvalifikuoti ir eventualiai suinteresuoti. Besvarstydami mėnesinio klausimą, susirinkusieji prisiminė, kad sulaikytas katalikų dienraštis "Rytas". Susirūpinta jo likimu ir pasiųsta pora dalyvių pas redaktorių dr. Leoną Bistrą pasipasiteirauti.

"Rytas" pasirodė turįs nemažų sunkumų: trūksta bendradarbių, labai kritusi prenumerata ir pats redaktorius esąs pavargęs, o pakaito nėra. "Delegatai" iškėlė pakaito mintį, kolektyvinio pakaito — tik redakciniam darbui, nesiimant leidybos ir administravimo rūpesčių. Bistras pakėlė rankas: "Tik imkit, aš pats ateisiu jum į talką".

Delegatai grįžo pas Ambrazevičių, ir čia pat prasidėjo dienraščio planavimas. Vardui pasirinkti, tarp daugelio pasiūlų, nulėmė belgiška vardinė sugestija "Le Vingtieme Siecle", tik vietoj "Dvidešimtasis" priimta "XX". Skyriai? Vienas siūlo "Mokslas", antras — "ir menas", ir praeina abu. Socialiniam reikalam "Darbas", kitas prideda "ir duona", vėl priimta abu. Humoro skyrius — "Mirga, kažkas taria "Marga" — ir vėl sudedami du. Skyrių pasiskirstymas, kas kurį globos, organizuos medžiagą? Visi dalinasi, įsipareigoja.

Viskas vyksta žaibiškai ir sklandžiai. Tik staiga klausimas, o kas gi bus vyr. redaktorius? Tu, tu, tu? — ir visi "ne". Visi persikrovę savais darbais, o vyr. redaktorius turi būt "laisvas" — kasdien sėdėti redakcijoj. Ką imti iš šalies? Ir vėl nė vieno "galimo" ar lengvai gaunamo žmogaus. Siūlomas kun. Juozas Prunskis. Prunskis? Nė vienas nepažįsta, išskyrus siūlytoją. Truputį dirbęs "Mūsų Laikraštyje", mokąs kalbų, landus ir lankstus — žurnalistiškas. "Gerai, susirišk, kalbink, tarkis!"

Prunskis pagaliau buvo gautas, sutikus vysk. K. Paltarokui jį išleisti. Jis sėdo už redakcijos stalo, rodos, po mėnesio. Šalia jo sėdėjo ir kolektyvo atstovas vienas arba kitas, pasikeisdami iš eilės po savaitę (vasaromis po dvi). Kolektyvas buvo redakcinis "bosas", dėl to dažnai posėdžiavo, darė sprendimus. Prunskis buvo ryšininkas tarp dviejų kolektyvų: techniškosios redakcijos ir iniciatyvinės. Pirmąją sudarė Julius Būtėnas, Antanas Pauliukonis, Petras Kupčiūnas, P. Rinkevičius.

Kolektyvo nariai savo amžiumi buvo puskapiniai arba dar jaunesni. Išskyrus Ig. Skrupskelį, visi Teologijos - filosofijos fakulteto dėstytojai (Skrupskelis redagavo mėnesinį "Židinį"). Vieni baigę aukštąsias studijas Vakaruose, kiti ilgiau bei trumpiau studijavę arba keliavę studijų tikslu — prisikaupę naujų idėjų, plačiau apsižvalgę. Su žurnalistika taip pat apsipažinę: dirbę dienrašty arba savaitraščiuose, kiti, būdami studentais, redagavę "Ateitį" ar "Pavasarį" — visi valdą plunksną.

(Bus daugiau)

Darbininkas — geriausia švenčių dovana

Neužmirštamas JULIJONAS

PAULIUS JURKUS

2

Tą naktį po Bernelių mišių visi grįžom į valgomąjį. Šeimininkas kan. Feliksas Kapočius tarė:

— Adventas jau pasibaigė gražiom Bernelių mišiom. Sėskim už stalo. Jau Kalėdos!

Tai galėjo būti kokia pirma valanda nakties. Prasidėjo tikra išdaigų vakaronė. Iš virtuvės atsinešėm, ką ten radom. Radom ir ilgą peilį. Julijonas tuoj šį ginklą pasisavino. Piaustė duoną, dešras, šmaikščiai sukiojosi. Paskui sėdosi prie stalo ir tą peilį šalia pasidėjo.

Buvo uždegtos viso namo šviesos, kad visi langai tviskėte tviskėtų. Tai kėlė visų nuotaiką — tas nepaprastas šviesumas, langų didumas, sodas, kuriame matei medžių apšviestas šakas.

Delegatūros kancleris kun. Jonas Aviža neblogai skambino pianu. Čia valgomajame, kaip koks juodas lordas, stovėjo gražiausias fortepijonas. Net ir atverstas. Tik sėsk ir skambink. Ir gaidų sukrauta. Tuoj ir atsisėdo kun. Jonas Aviža ir išbudino klavišus. Skambino viską — giesmes, dainas, šiaip melodijas, kurios tą naktį jam brovėsi į galvą. Gerai nusiteikusi publika kartais prisidėjo prie jo giesmės ar dainos, kartais šiaip sau klausėsi, žarstė juokus, anekdotus.

Kartais ir pats kancleris kun. J. Aviža sustojęs pakeldavo nuo fortepijono kokteilio taurę ir prapliupdavo kokiu juoku. Jis mokėjo pasakoti. Toks rimtas, skersom akim žaižaruoja ir paskui išriečia kokį juoką.

Vėl sėdasi prie fortepijono. Skambina niekus, kažkur girdėtus šlagerius, talaluškas.

— Julijonai, kaip tokią? — kreipėsi jis į Būtėną ir ėmė skambinti tokią dainušką — "Sukilimas negrų buvo..." Daina tikrai mažai ko verta, bet ji turi gerą juoko pamušalą, tokiose vakaronėse ji ištraukiama iš giliausių prisiminimų, iš juokų skrynelių.

Julijonas irgi mėgo juokauti. Staiga pakilo, pasigriebė nuo stalo peilį ir strakt į aslos vidurį. Įsikando peilį į dantis ir ėmė šokti, čia pritūpdamas, čia atsistodamas, čia kojas sukdamas, mesdamas į priekį.

Jis vaidino negrų šokį, o publika juokėsi. Paskutinius akordus pastiprinęs ir dainą užbaigęs, kun. Aviža atsistojo, švytėdamas iš juoko.

— Gerai, Julijonai! Atrodo, galėtume mudu iš to ir pragyventi, kokiame cirke pasirodyti.

Visiem buvo smagaus juoko. Dar apsuko ratą anekdotų, juokelių ir žiūri, kad ankstaus ryto valandos auga, iš pirmos jau darosi trečia. Reikia poilsiauti.

Aš ir Julijonas miegojome vienam kambary. Tai buvo antrame aukšte. Kambary buvo padėtos dvi kariškos lovelės. To puikiai užteko. Jau buvom pižamose, kai Julijonas, labai rimtas, susikaupęs, pakėlė vieną pirštą ir pasakė:

— Palauk ir šviesos neužgesink!

Basas, tik su pižama apsivilkęs, jis išėjo į koridorių. Ten buvo visiškai tamsu. Kažkur nušlepsėjo jo žingsniai. Bet kur?

Jis žino, ką daro. Gal kokį vertimą atsinešė iš savo darbo kambario, gal rūkyti užsimanė. Ieško valdomajame paliktų cigarečių.

Vėl jo šlepsėjimas prie durų. Pamažu įeina, tyliai uždaro ir tik tada atsisuka. Rankoj laiko vermuto butelį, iš pižamos kišenių ištraukia du šampano stiklus.

— Kaip tik to ir trūksta Kalėdų nakčiai užbaigti, — juokavo.

Įpylė stiklus.

— Su šventėm, į sveikatą! — pakėlė jis taurę. Susidaužėm. Tada ir jis atsisėdo ant lovelės krašto. Paragavo stiklą ir padėjo prie lovos kojos. Patarė taip ir man padaryti. Pastatyti stiklą taip, kad tamsoj galėtum jį gerai paimti ir neišlieti.

Taip ir buvo padaryta. Pastatėm stiklus prie lovos kojos. Užgesinom šviesą ir pradėjom kalbėti. Užgeriam vermuto ir vėl kalbam. Naktis. Tokia naktis, o kas mum. Nesvarbu, kada užmigsi, kada atsikelsi. Juk Kalėdos.

Jis pasakojo šiltai, paprastai. Pasakojo apie jaunystę, apie gimnazijos dienas, kaip jis mėgęs kalbas, prisiminė ir studijas universitete, žurnalistikos darbą. Jam teko būti didelėse spaudos konferencijose Berlyne. Tai buvo nacių laikai.

Kartais jo kalboj buvo ir ilgesingas sakinys, lyg kokia lyrika. Kalbėjo, kad kažkas jį traukia į Kanadą. Dar Lietuvoj būdamas, jis sakydavo angliškai — važiuoju į Kanadą. Kodėl tas keistas sakinys, jis pats nežinojo. Kanadoj niekada nebuvęs.

Mo[illegible]ist is ir džiaz[illegible], ir juoktis, ir ri[illegible]ai kalbė[illegible], ieškoti gyvenimo prasmės. Ir tada jis guodėsi, kad tėvynė taip toli, jog negali ten patekti, negali net laisvai laiško parašyti. Jei būtų ryšiai, būtų lengvesni ir emigranto vargai.

Lauke buvo tyli naktis. Ir stoties traukiniai jau buvo išvažiavę, ir visi keliai buvo ištuštėję. Tikriausiai miesto laikrodžiai rodė kokią trečią ar ketvirtą valandą, kai mes, prisiminimuose tiek daug apkeliavę, išjudinę ne vieną rimtą ir skaudų klausimą, pasidavėm miegui.

Rytas vėl atnešė naujus džiaugsmus — atnešė purų sniegą. Nedaug jo buvo, bet visa baltavo. Ir kažkaip sudrebi iš džiaugsmo, kai pamatai sniegą. Taip šviesu, gražu. Saulėta.

Namuose jau pamažu prasideda dienos gyvenimas. Tai yra pirmoji Kalėdų diena. Didelė šventė. Ir vokiečiai ją švenčia labai iškilmingai. Keisčiausia, kad tą rytą atneša paštą. Tokia jau laiškanešių privilegija. Jie išnešioja laiškus savo rajone. Ir kiekvienas namas laiškanešiui duoda pinigų, dar ir pavaišina.

Ir tą rytą, kai suskambėjo durų skambutis, pats šeimininkas nuėjo jų atidaryti. Tikrai buvo laiškanešys. Pakvietė jį į vidų, į gražų svečių kambarį. Ten jį pavaišino, davė ir pinigų.

Atitrūkę nuo visų skubos reikalų, mes ten vėl sėdėjom dideliame valgomajame, stebėjom žiemos peizažą. Džiaugėmės sniegu ir Kalėdom. Julijonas juokavo ir jau kalbėjo apie darbą. Reikią grįžti į bazę.

Popiečio valandą traukinys jau ir vežė mus. Už keleto kilometrų persiskyrėm. Jis nuvažiavo į Reutlingeną, o aš grįžau į savo stovyklą, į Schwaebisch Gmuendą.

Ir liko prisiminimuose tos Kalėdos, lyg kokia pasaka, lyg kokia šiaurietiška saka, lyg koks gražus paveikslas nuotraukų rinkiny.

-o-

Paskui jis dingo. Dingo kažkur. Jo apžvalginiai straipsniai Žiburiuose išnyko. Dokumentų ir raštų versti atvyko jau kitas žmogus. Ir kur Julijonas? Lyg būtų išemigravęs. Tuo metu jau buvo prasidėjusi emigracija. Keliavo į užjūrio kraštus. Gal ir jis išvyko į savo Kanadą? Vargiai. Tie, kurie jį gerai pažino, vengė apie jį kalbėti. Tai ir leido spėti, kad jis yra čia pat, kažkur netoli. Gal kur nors Prancūzijoj, Anglijoj, Šveicarijoj? Atrodė, lyg būtų išvykęs su kokia slapta misija.

Tuo metu būdavo tokių dalykų — išvažiuoja kur į konferenciją. Po konferencijos dar aplanko savo pažįstamus.

Ūmai Julijonas pasirodė. Sutikau jį Hanau vieno suvažiavimo metu. Kas tai suvažiavimas, nepamenu. Ten būdavo visokiausių sąskrydžių, nes stovykloj buvo gana daug lietuvių.

Ir vėl mes patekom į vieną kambarį. Vėl buvo progos pasikalbėti. (Bus daugiau)

HAPPY NEW YEAR
SEASON'S GREETINGS

HAPPY NEW YEAR
CLEMENTINE AUTO SALVAGE INC.
AUTO WRECKING
FREE TELETYPE SERVICE LOCAL AND LONG DISTANCE — HIGH PRICES PAID FOR LATE MODEL CARS LATE MODEL PARTS TRANSMISSIONS — AUTO RADIATORS
325-9852 325-5062 Yonkers Tel.: — 914 968-9234
2317 CLEMENTINE ST., BX.
(1 Bl. Off Boston Rd., near Provost St.)

HAPPY NEW YEAR
THE GILOTH SYSTEM OF MOVING
LOCAL & LONG DISTANCE
A MEMBER OF OUR FAMILY ON EVERY JOB!
GILOTH MOVING & STORAGE
DOT NO. 207 INTRASTATE LICENSE NO DOT. 690
464-6611
220-03 JAMAICA AVE.
QUEENS VILLAGE

SEASON'S GREETINGS
THE COVE
(FORMERLY THE GALLERY)
9101 4TH AVE., TEL.: 212 745-9839
NEW YEARS EVE PARTY — BOOZE & FOOD
OPEN BAR $25.00 PER PERSON. RES. ONLY
COMING JAN. 2ND. TOMMY MAKEM
LIAM CLANCY.

HAPPY NEW YEAR
SAL BROS.
ROOFING & SIDING
OF ALL TYPES GUTTERS LEADERS STORMS SCREENS ALTERATIONS FULLY INSURED
(H. I.C. LIC. CONTR. NO. 673990)
655-1340
1250 E. GUN HILL RD., BRONX

SEASON'S GREETINGS
TONY DA CANECA
TAVERN AND RESTAURANT
CATERING SEA FOOD PORTUGUESE — SPANISH & AMERICAN CUISINE
72 ELM ROAD CORNER HOUSTON STREET
NEWARK, N.J.
PHONE 201 589-6882

HAPPY NEW YEAR
MAX DEUTSCH SHOES INC.
EST. 1902 NATURALIZER SHOES CLINIC SHOES WILBUR COON SHOES SIZES AA-EEEE
THE STRIDE RITE SHOE
MEDICAID ACCEPTED "WHERE SHOES ARE FITTED . . . NOT MERELY SOLD"
FO 7-7426
2442 GRAND CONCOURSE (OPP. LOEWS PARADISE)

SEASON'S GREETINGS
INSTANT
RENT—A—CAR
DAILY — WEEKLY — MONTHLY — YEARLY LEASING
PHONE 763-4900 763-3011
74 MILLBURN AVENUE
MILLBURN, NEW JERSEY
DENNIS G. PRYOR
GENERAL MANAGER

SEASON'S GREETINGS
FAIR PLAY LUMBER
Do-It-Yourself Items
140 Stewart Ave., Bethpage
516 735-3100

SEASON'S GREETINGS
COLONY TELEVISION AND FURNITURE
4919 BERGENLINE AVENUE
WEST NEW YORK, N.J. 07093
201 863-1577

SEASON'S GREETINGS
PURITAN FUEL OIL CO., INC.
FOR SAVE DEPENDABLE HEAT
COURTEOUS DEPENDABLE SERVICE
SINCE 1931
(516) 334-5200

HAPPY NEW YEAR
THE FURNITURE MANOR
A FAMILY OPERATED SHOWROOM SINCE 1945
NO COMMISSION SALESMEN
3074 WHITE PLAINS RD. (NEAR BURKE AVE.(OL 2-7228 DIV OF CRISTANTIELLO

HAPPY NEW YEAR
G & H
REFRIGERATION, SALES AND SERVICE CORP.
INDUSTRIAL & COMMERCIAL AIR CONDITIONING, SALES, SERVICE, REPAIRS. DESIGN AND ENGINEERING FACILITIES, SERVICE CONTRACTS AVAILABLE AIR CONDITIONING YORK 212-292-9300
575 WALTON AVE. BRONX, N.Y.

SEASON'S GREETINGS
SOUTH BOUND BROOK MONUMENT COMPANY
CEDAR GROVE LANE SOUTH BOUND BROOK, N.J.
08880 201 469-6288

HAPPY NEW YEAR
SUTTER AUTO PARTS
PARTS & ACCESSORIES DOMESTIC & FOREIGN KEM POWER SYSTEMS MERIT EXHAUST SYSTEMS REBUILT GENERATORS STARTERS ALTERNATORS DELCO BATTERIES PARTS MOOG CHASIS PARTS MACHINE SHOP SVCE. OPEN SUNDAYS TOO! 10-4 PM 498-0204 59 SUTTER AVE NR. HOWARD AVE.

SEASON'S GREETINGS
SUPER SCISSORS
MR. ROMANOLINI HAIRCUTTING FOR THE ENTIRE FAMILY. FOR APPOINTMENT 609 871-7120 EAST RIDGE SHOPPING CENTER
WILLINGBORO, N.J.

HAPPY NEW YEAR
BENSON TILE SUPPLIES CO
RETAIL WHOLESALE DECORATIVE CERAMICS FROM ALL OVER THE WORLD IMPORTERS & DISTRIBUTORS CERAMIC FLOOR & WALL TILE MOSAICS QUARRY AMTICO VINYL ROBERTSON'S TILE MEDICINE CABINETS VANITIES FIXTURES TUB AND SHOWER ENCLOSURES TOOLS DECORATED CHINA BASINS ITALIAN LAVATORIES FREE INSTRUCTIONS TILE IT YOURSELF KITS . SHOW ROOM HOURS MON.-THURS.-FRI. 7:30 AM-9:30 PM, TUES-WED.-Sat. 7:30 AM-5:30 PM WE DELIVER 331-2615 ALT. CALL 837-3500 8024 17TH AVE. 17 AVE., COR. 81ST ST. EXIT BAY 8 ST. BELT PKWY.
REGINA

SEASON'S GREETINGS
THE "NEW" MARLBORO INN
YOUR HOSTS: RAY AND LINDA FESTA — LES AND BETTY MARTIN
334 GROVE ST., MONTCLAIR, N.J. 201 744-4000

SEASON'S GREETINGS
GRAZIANO'S ITALIAN RESTAURANT
FEATURING THE FINEST IN ITALIAN—AMERICAN CUISINE 3119 STATE HIGHWAY NO. 88, POINT PLEASANT, N.J. OPEN 7 DAYS 12 NOON—1 AM. (201) 899-6336

SEASON'S GREETINGS
BOBBY KAPLAN'S
ROSLYN RACQUET CLUB 516 484-9222
SYOSSET TENNIS ACADEMI 516 364-2727

SEASON'S GREETINGS
AUM BOOK CENTER
OPEN 6 DAYS A WEEK
266 WHITE HORSE PIKE
AUDUBON, N.J.
CALL 609 546-0494

SEASON'S GREETINGS
MR. MO-PED
The Motorized Bike People
Sales Parts & Service
63 Main St. Eatontown, N.J.
Call 201 544-1665

SEASON'S GREETINGS
GERARD'S
MEN'S
HAIRSTYLIST
16 RIDGE PARK DRIVE
NORTH ARLINGTON, N.J.

SEASON'S GREETINGS
CASA HOFBRAU
GERMAN & ITALIAN FOOD
LUNCHEON 11-3 DINNER 5-11 LONGER ON WEEKENDS OPEN DAILY COCKTAIL LOUNGE
214 KINDERKAMACK ROAD
EMERSON, N.J. YOUR HOSTS WALTER & HERTHA STRELZYK TELE: (201) 265-4712

SEASON'S GREETINGS
QUALITY
CABINET, INC.
CUSTOM BUILT CABINETS
OUR SPECIALTY
14 OMAHA STREET 201 Dumont 07628
DUMONT, N.J.

SEASON'S GREETINGS
DIETZ DAIRY
"QUALITY MILK & MILK PRODUCTS"
GARDEN CITY PARK
401 HERRICKS RD. PI 6-2116

SEASON'S GREETINGS
LOUIS SCIANNI
SERVICEMASTER OF HAMMONTON
315 PASSMORE AVE HAMMONTON, N.J. 08037
609 561-2699
PROFESSIONAL CLEANING CARPETS FURNITURE FLOORS SPECIALITY SERVICES

SEASON'S GREETINGS
TUEY'S
OPEN 7 DAYS A WEEK TILL 4 A.M.
DANCING TO THE FINEST MUSIC
3 VILLAGE PLAZA ROUTE 25-A SETAUKET, L.I.
NEXT TO 3 VILLAGE THEATRE CALL 516 751-3737

SEASON'S GREETINGS
111 CLUB & BOOTON HOTEL
OPEN ALL YEAR 111 MECHANIC STREET
BOONTON, N.J. CALL 201 335-8938
MR. PAUL SMITH

HAPPY NEW YEAR
WILLIS PAWNBROKERS INC.
MOST LIBERAL LOANS IN BRONX
DIAMONDS, WATCHES, JEWELRY CAMERAS LUGGAGE, TYPEWRITERS, SPORTING GOODS, MUSICAL INSTRUMENTS. PHONE 212 CYPRESS 2-2390 473 WILLIS AVENUE, BRONX (CORNER 146TH ST.)

HAPPY NEW YEAR
ORTHO MOLD
CUSTOM ORTHOPEDICS SINCE 1930 MOLDED SHOES CONVENTIONAL & DRESS FOR MEN & WOMEN ALDEN PEDIC WILBUR COON DREW CUSTOM ARCHES INNER MOLDS MEDICAID ACCEPTED 28 NO. FRANKLIN ST. HEMPSTEAD 516 485-5125

HAPPY NEW YEAR
D & L AUTO WRECKERS
TOP DOLLARS EARLY & LATE MODELS DOMESTIC & FOREIGN CARS WE DO OUR OWN TOWING LATE MODEL VW PARTS FREE TELETYPE SERVICE FREE PICK UP & JUNK CARS
212 325-5008 3309 MERRITT AVE. BRONX, N.Y.

SEASON'S GREETINGS
MASSAPEQUA FUEL CO.
503 Hicksville Rd. Massapequa
516 798-2350

SEASON'S GREETINGS
CHURCHILL'S INN
879 BROADWAY, BAYONNE, N.J. CORNER OF 41ST. OPEN FOR LUNCHEON & DINNER DAILY TUES NITE — STEAK NITE ALL $4.95 PHONE (201) 858-9196

SEASON'S GREETINGS
W & S FURNITURE
FURNITURE REFINISHING AND REPAIRING
944 MAIN AVENUE, PASSAIC, N.J. PHONE 201 471-6833

SEASON'S GREETINGS
THE LOCK SHOPPE
UNISEX HAIR DESING
837 BROAD STREET SHREWSBURY, N.J.
PHONE 201 741-5110

SEASON'S GREETINGS
MIELE'S FAST DEPENDABLE SERVICE EXPRESS
198 PENNSYLVANIA AVENUE PATERSON, N.J.
CALL 201 523-6923 OR 201 274-9328 ASK FOR NICHOLAS OR CARMEN MIELES

SEASON'S GREETINGS
VALLEYVIEW GROCERY
541 CONGRESS ST. PHILLIPSBURG, N.J.
FRUIT BASKETS MADE TO ORDER SPECIALIZE IN CUSTOM HOAGIES BEST IN TOWN PARTY TRAYS FOR ALL OCCASIONS WE MAKE OUR OWN HOME MADE SAUSAGE — 541 CONGRESS ST. PHILLIPSBURG, N.J. CALL 201 454-1150.

SEASON'S GREETINGS
LOUIS RESTAURANT, INC.
ACCOMMODATIONS FOR WEDDINGS AND BANQUETS JOHN GALLOTTI, PROP. 2208-10 KERRIGAN AVE. UNION CITY, N.J. 07087 TEL. 201 866-1200

SEASON'S GREETINGS
THE MANE THING
2100 OLD MILL PLAZA U.S. STATE HIWAY NO. 35 WALL TOWNSHIP, N.J. 07719 PHONE 201 449-1900
FOR APPOINTMENT MONDAY — FRIDAY 9-9 SATURDAY 9-6

SEASON'S GREETINGS
J. J. F. ANTIQUES N THINGS LTD.
ANTIQUES BOUGHT & SOLD
350 NINTH STREET
GLOUCESTER CITY, N.J. 609 456-4244

SEASON'S GREETINGS
O. K. AWNING COMPANY
33 KINGS ROAD MADISON, N.J.
ALUMINUM & CANVAS PRODUCTS, VENETIAN BLINDS, WINDOW SHADES, TABLE PADS, WOVEN PRODUCTS RADIATOR ENCLOSURES STORM WINDOWS AND DOORS PHONE: 201 377-4790

SEASON'S GREETINGS
GLEN OAKS LIQUOR STORE
FINEST OF IMPORTED DOMESTIC WINES & LIQUORS GLEN OAKS MALL
LAUREL SPRINGS, N.J.
PHONE (609) 784-2424

SEASON'S GREETINGS
LIVINGSTON AUTO SUPPLY
212 NORTH LIVINGSTON AVENUE
LIVINGSTON, N.J. COMPLETE AUTOMOTIVE PARTS & SUPPLIES MACHINE SHOP SERVICE
PHONE 201 994-4300

SEASON'S GREETINGS
COPPER BASQUET LIQUORS
FINEST OF IMPORTED AND HOMESTIC WINES 1/2 & 1/4 KEGS FREE DELIVERY 183 FIRST AVENUE ATLANTIC HIGHLANDS CALL 201 291-0283 ASK FOR MR. SANTARSIERO

SEASON'S GREETINGS
MAHWAH FLORIST
83 VANDERBECK LANE AND FOREST ROAD MAHWAH, N.J.
FLOWERS FOR ALL OCCASIONS PHONE: 201 891-0775

SEASON'S GREETINGS
RICHY'S COLLISION
517 22ND STREET UNION CITY, N.J.
TELE: 201 867 1060
MR. REINERO DEL VALLE.

SEASON'S GREETINGS
SECAUCUS [illegible] KERY AND [illegible] TRY SHOP
OPEN 7 DAYS A WEEK COMPLETE LINE OF BAKED FOODS AND PASTRIES 135 FRONT ST.
SECAUCUS, N.J. CALL 201 863-6159

SEASON'S GREETINGS
PRIME TIME MEATS INC.
19 SOUTH LIVINGSTON AVENUE
LIVINGSTON, N.J.
HOME FREEZER, SERVICE FREE DELIVERY
PHONE 201 992-9202

SEASON'S GREETINGS
BLIMPIE BASE
AN ADVENTURE IN EATING OPEN 7 DAYS A WEEK 193 NEWAR AVENUE JERSEY CITY, N.J.
WE DELIVER CALL 201 451-4589

SEASON'S GREETINGS
ABE TREE SERVICE
185 W. WASHINGTON AVENUE WASHINGTON, N. J. PRUNING TRIMMING REMOVAL CABLING CHIPPER RENTAL CAVITY TREATMENT FULLY INSURED FREE ESTIMATES CALL 201 689-0470
PAT MURPHY

SEASON'S GREETINGS
AMERICAN
RED BALL
LONG DISTANCE MOVING
439 Schiller Street
Elizabeth, N.J.
Call 201 352-2033

SEASON'S GREETINGS
J & B AUTOMOTIVE SERVICE
DOMESTIC & MOST FOREIGN CARS TRANSMISSIONS, AIR CONDITIONING, TUNE UPS, BRAKES & GENERAL REPAIRS 28 NEWARK WAY, MAPLEWOOD, N.J. CALL 201 761-4880
BANKAMERICARD & MASTER CHARGE

SEASON'S GREETINGS
KEYPORT MARINE SERVICE
INBOARD/OUTBOARDS STERNDRIVE SPECIALISTS PARTS SERVICE VOLVO OMC MERCRUISER
40 WASHINGTON STREET KEYPORT 07735
PHONE: 201 264-7176

SEASON'S GREETINGS
VINCENT'S UNISEX HAIRCUTTERS
620 MAIN STREET BOONTON 07005 PHONE: (201) 334-8640

SEASON'S GREETINGS
DALLAS DINER RESTAURANT
AIR CONDITIONED OPEN 24 HOURS A DAY
ROUTE 73, BERLIN CIRCLE BERLIN, N.J.
CALL 201 767-5061

SEASON'S GREETINGS
OLYMPIC TOOL CO.
PROTOTYPES AND SHORT PRODUCTION RUNS, JIG BORING SPECIALIST 608 MONMOUTH AVE. BRADLEY BEACH CALL 201 988-6900 MR. WILLIAM ULACHOS

SEASON'S GREETINGS
LANDMARK DINER AND RESTAURANT
OPEN 24 HOURS ENJOY YOUR FAVORITE MIXED DRINKS ROUTE 46 RIDGEFIELD, N.J. CALL 201 941-2829

SEASON'S GREETINGS
GALIN TRANSPORTATION INC.
LIMOUSINE SERVICE AIRPORT - TRANSFERS GROUP RIDES WEDDINGS, THEATRE GROUPS, ETC. WE GO ANYWHERE ANY TIME 24 HOURS SERVICE CALL 201 347-3321 OR 347-3321
STANHOPE, N.J.

SEASON'S GREETINGS
CONTEMPORARY INTERIOR
3071 CROPSEY AVENUE BROOKLYN
IF YOU WANT THE VERY BEST
CALL 212 373-0535

SEASON'S GREETINGS
COUNTRY CASUALS TWO
OPEN 6 DAYS A WEEK 10 LYONS MALL BASKING RIDGE CASUAL WEAR FOR THE ENTIRE FAMILY
PHONE: 201 766-7720

SEASON'S GREETINGS
LITTLE TOWN SHOP
OPEN 6 DAYS A WEEK FOR YOUR BEST BUYS ON JUNIORS AND MISSY DRESSES & SPORTSWEAR, 724 MAIN ST., BRADLEY BEACH, N.J. PHONE 201 988-2528

SEASON'S GREETINGS
LAUREL HOME REMOLDING INC.
22 LAUREL ROAD, CLEMENTON, N.J. CONTOUR T-LOK SOLID VINYL SIDING BY MASTIC CORPORATION, ALSO REPLACEMENT WINDOWS ETC. CALL 609 783-5767

SEASON'S GREETINGS
TIFFANY DINER
OPEN 7 DAYS A WEEK
24 HOURS A DAY ASK FOR TOM, LEON OR FREDDIE CALL 201 825-3572

SEASON'S GREETINGS
KENNA'S CURTAINS
READY MADE CURTAINS & DRAPERIES BEDSPREADS LINENS BATHROOM ACCESSORIES KENVIL PLAZA ROUTE 46 & HILLSIDE AVENUE, KENVIL, N.J.

SEASON'S GREETINGS
JORGE'S T.V. SERVICE
BLACK & WHITE & COLOR RECORDS & SPANISH SOUL 257 MORRIS AVENUE LONG BRANCH, N.J. PHONE 201 870-9257

HAPPY NEW YEAR TO ALL OUR FRIENDS NEIGHBORS AND CUSTOMERS
MANAPALAN CARTAGES SERVICE
BOX 161—C PEASE ROAD
ENGLISHTOWN, N.J. 201 536-9439

HAPPY NEW YEAR
AN INDEPENDENCE HALL WALL LANTERN
THE KEY & QUILL SHOP
129 SO. 2ND STREET ACROSS FROM CITY TAVERN (215) 923-6522

A HAPPY NEW YEAR TO ALL
DEMAR LAMP SHADE STUDIO
CUSTOM MADE LAMPS MOUNTING & LAMPSHADES DESIGNERS AND MANUFACTURERS OLD SHADES RECOVERED 5212 16 AVE.
BROOKLYN 851-9072

HAPPY NEW YEAR
WILLIAM BROWN
ELECTRICAL CONTRACTING CO., INC.
AUTHORIZED WESTINGHOUSE LAMP DEALER
ELECTRICAL MAINTENANCE SERVICE
LICENSED ELECTRICIAN RESIDENTIAL INDUSTRIAL COMMERCIAL CHURCH SCHOOL INSTITUTIONAL WIRING! ST 3-1765 721 FRANKLIN AVENUE

HAPPY NEW YEAR
FLAGPOST
Celebrate with us. Gala New Year'S Eve Party at the Flagpost Inn 2 Great Bands Eddie & the Internationals and Starshine $39.95 per Couple Tax & Gratuity Inc. 2 Open Bars (Unlimited Drinks) Complete Prime Rib Dinner 2 Big Dance Floors 2 Bands Continuous Music. Noisemakers Hats Balloons Favors. In Our Lounge and Dining Room Open House No Cover. No Min. U.S. Highway No. 1 So. Brunswick, N.J. 297-0666 297-1600

SEASON'S GREETINGS
ALL TILE & MARBLE CO. INC.
DO-IT YOURSELF CENTER CERAMIC WALLS & FLOORS SLATE MOSAICS QUARRY IMPORTED TILE FLOORS VANITIES MEDICINE CABINETS SHOWER DOORS MARBLE CUT TO ORDER FOYERS & DINNING ROOMS NEW WORK ALTERATIONS GENERAL CONTRACTING REPAIRS REMODELING 212 TW 8-1004 91-05 ASTORIA BLVD. JACKSON HEIGHTS

SEASON'S GREETINGS
BROTHERS MERCEDES SERVICE & REPAIR
MASTER MECHANIC WITH 18 YEARS EXPERIENCE EUROPEAN FACTORY TRAINED FAST QUALITY WORKMANSHIP FULL GUARANTEE ON ALL REPAIRS & SERVICES WE ALSO REPAIR BMW
MON.-SAT. 8-6 201 639-1480 46 WANAQUE AVE.
POMPTON LAKES, N.J.

"HAPPY HOLIDAYS"
PRINCIPE-REINHARDT CADILLAC
AUTH. "CADILLAC" DEALER SALES SERVICE PARTS
GREENVALE
235 GLEN COVE H'WY.
621-1234

HAPPY NEW YEAR
JOSEPH'S STUDIO
"ELEGANCE IN PHOTOGRAPHY."
COLOR WEDDINGS PORTRAITS MOVIES COMMUNIONS CONFIRMATIONS GRADUATIONS
OUR OWN OUTDOOR GARDEN SETTINGS
5 STUDIO ROOMS AIR CONDITIONED
828-2242 828-2882
MON. & WED. 10:30 A.M.-6:P.M. TUES. THURS. FRI. & SAT. 10:30 A.M. TO 6 P.M.
1930 WILLIAMSBRIDGE RD.
(2 BLOCKS SOUTH OF PELHAM PKWAY.)

1976 metus palydint

(nukelta į 3 psl.)

Mirusieji

Metai iš lietuviškos visuomenės atėmė mum brangius bei ryškius žmones. Vasario 5 mirė dramos aktorius Stasys Pilka, vasario 12 — dramos aktorė Aldona Eretaitė, kovo 12 — dr. Vaclovas Paprockas, kovo 30-gen. Mykolas Rėklaitis, balandžio 15 — Tėv. Jonas Dyburys, OFM, gegužės 22 — muzikas Zenonas Nomeika, birželio 19 — kun. Stasys Šantaras, lapkričio 24 — kalbininkas Leonardas Dambriūnas, gruodžio 13 — V. Jakubėnas.

Gili pagarba mūsų mirusiem!

Gruodžio įvykiai

Metai buvo darbingi ir drausmingi, bet štai iškyla gruodžio 12 įvykiai Chicagoj, demonstracijos prieš Jaunimo Centrą, pastangos jį griauti. Pasirodė pašalinė destruktyvinė veikla, kuri ardo lietuvišką vieningumą ir jo stiprumą. Įsikūrė net nacijų partijos lietuviškas padalinys. Taip skelbia Draugas gruodžio 20 savo vedamajame.

Tai tikrai apgailėtini reiškiniai, kuriais pasidžiaugia tik mūsų priešai. Tų priešų gal jie ir suorganizuoti, kad paskui galėtų sveikąją visuomenę labiau pulkį, kritikuoti.

Gruodžio įvykiai Chicagoj visiem lietuviškiem veiksniam sudarys daug rūpesčio, kol vėl išlygins ir apjungs lietuvišką veiklą.

-o-

Nuošaly paliekant šiuos Chicagos įvykius, šiaip galime pozityviai vertinti besibaigiančius metus — išlaikėm kultūrinės ir visuomeninės veiklos dinamizmą, jautriai kovojom už savo tautos reikalus. Platindami Liet. Kat. Bažnyčios Kroniką ir visokiais būdais remdami mūsų pavergtus brolius krašte, trumpinome jų vergijos dienas.

Nuoširdžiai dėkojam visiem, kurie dirbo mūsų sudėtingame visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime. Dėkojam labiausiai tiem, kurie buvo visada tylūs ir visada paslaugūs, atskubėjo pirmieji į darbą ir pirmieji atnešė savo auką bendram tautos reikalui.

Nepasimeskim, nepasiduokim pašalinėm jėgom, kurios stengiasi mus suardyti ir sunaikinti. Daugiau pakantrumo vienas kitam, daugiau bičiuliškumo ir meilės vienas kitam! Ir ateinančiais metais atiduokime visa, kad mūsų lietuviškoji visuomenė būtų tvirta, kad visom išgalėm trumpintume Lietuvos vergijos dienas!

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

Vilnius

Istorikė A. Gaigalaitė yra nemažai nusipelniusi savo darbdaviams, ypač ateistine veikla. Nuo 1960 ji vadovavo Lietuvos Mokslų akademijos Istorijos instituto pospaliniam skyriui, o 1960 pabaigoje ji buvo paskirta Pedagoginio instituto TSRS istorijos katedros vedėja.

Prieš kelerius metus A. Gaigalaitė mėgino apginti daktarinę disertaciją tema "Klerikalizmas Lietuvoje". Surinktos medžiagos sraute pasimetė ir padarė žymių "klaidų", todėl disertacija liko neapginta.

1973 "Tiesoje" (Nr. 58) pasirodė Radviliškio vidurinės mokyklos direktoriaus Č. Kantauto straipsnis, kuriame kritikuojama A. Gaigalaitė ir kiti "LTSR istorijos chrestomatijos" sudarytojai. Jų didžiausia kaltė buvo ta, kad įdėjo 1918 vasario 16 aktą, kuriuo Lietuva pasiskelbia nepriklausanti nuo Rusijos ir savarankiška valstybė ir 1920 liepos 12 Lietuvos-Tarybų Rusijos taikos sutartį, kurioje Rusija " . . .be atodairos pripažįsta Lietuvos valstybės savarankiškumą . . .ir gera valia visiems amžiams atsisako nuo visų Rusijos suvereniteto teisių, kurias ji yra turėjusi lietuvių tautos ir jos teritorijos atžvilgiu".

1974 gegužės mėnesį A. Gaigalaitė buvo atleista iš katedros vedėjos pareigų.

-o-

Istorijos fakulteto partijos sekretoriumi buvo Marengolcas. Jis davė teigiamą charakteristiką katedros vedėjui Abeliui Stražui, kad galėtų stoti į eilę mašinai gauti. Šis dėstytojas, Didžiojo Tėvynės karo veteranas, su kitu dėstytoju išvyko Izraelin. Tada Marengolcas neteko sekretoriaus vietos. 1974 rudenį jį išsiuntė kartu su studentais į kolūkį kasti bulvių. Čia Marengolcas, būdamas silpnos sveikatos, kartą netyčia pasigėrė. Kolūkio pirmininkas paskambino institutan. Atvažiavo prorektorius Drotvinas, naujasis partijos sekretorius ir fakulteto dekanas doc. Myk. Michelbergas ir buvusį partijos sekretorių nuvežė į N. Vilnios psichiatrinę ligoninę. Kadangi Marengolcas yra džiovininkas, po savaitės jį atvežė į tub. institutą.

Šiaip pasielgia partiečiai su savo kolegomis, o sako, kad "žmogus žmogui brolis".

-o-

Molėtai

1905 Molėtuose buvo pastatyta didinga bažnyčia, kuri paskutinio karo metu buvo sudeginta, o bokštai nugriauti. Pokario metais ji buvo pamažu remontuojama. 1973 Religijų reikalų tarybos įgaliotinis davė leidimą pastatyti bokštus. Rūpintis remontu į Molėtus buvo atkeltas kun. J. Dobrovolskis. 1974 buvo pasiruošta bokštų statybai — padaryti planai, privežta plytų ir kitų statybinių medžiagų. Netikėtai Molėtų rajono valdžia pranešė, kad bokštus statyti draudžiama, nes bažnyčia esanti ant kalno ir be bokštų iš tolo matosi.

Vietiniai gyventojai stebisi tarybinės valdžios veidmainyste: Vilniaus pareigūnai leidžia, o vietiniai — atšaukia leidimus.

AR LB TIKRAI NESIRŪPINA LIETUVIŠKOMIS MOKYKLOMIS?

Atviras laiškas p. Emilijai Čekienei dėl š.m. lapkričio mėn. 18 Dirvoj išspausdinto vedamojo straipsnio "Žudikai lieka žudikais . . ." Dirva šį laišką spausdinti atsisakė.

-o-

Gerbiamoji p. Čekiene,

Š. m. lapkričio 18 Tamsta išspausdinot Dirvoj savo vedamąjį straipsnį, pavadintą "Žudikai lieka žudikais . . ." Kai skaitom vedamąjį be parašo, suprantam, kad už jame pareikštas mintis prisiima atsakomybę visas redakcijos kolektyvas, bet, kai jis su parašu, turima reikalo su tuo, kas jį pasirašė. Taigi šiuo reikalu rašau tiesiog Tamstai.

Tamsta tame savo straipsny esat pareiškusi, kad "Lietuvių Bendruomenė nustojo rūpintis lietuviškomis mokyklomis, o visą savo dėmesį ir energiją skiria politinei veiklai". Šitoks Tamstos teigimas yra visai neteisingas, nes LB niekad nėra nustojusi rūpintis lietuviškomis mokyklomis ir, nors ir užsiima politine veikla, bet, toli gražu, neskiria jai nei viso savo dėmesio, nei visos savo energijos.

Pirmiausia štai faktai lietuviškų mokyklų reikalu:

1. Tamsta labai gerai žinot, kad Chicagoj yra Švietimo Taryba, ir turėtumėt taip pat žinoti, kad jinai yra ne kas kita, o JAV LB padalinys rūpintis specialiai švietimo reikalais. Štai ką tos Tarybos pirmininkas St. Rudys, darydamas JAV LB tarybos sesijoj pranešimą š m. balandžio 3-4, yra pasakęs: "Mokytojams pasitobulinti ir savo patyrimu pasidalinti yra rengiamos studijų savaitės, konferencijos ir leidžiamas pedagoginis žurnalas Švietimo Gairės. Ypač sėkminga ir pozityvi rytinių valstybių lituanistinių mokyklų mokytojų konferencija įvyko 1975 m. lapkričio mėn. 22-23 d. New Yorke. Inspektorius Ignas Medziukas palaiko nuolatinį ryšį su Kalifornijoje veikiančiomis mokyklomis. Š. m. kovo mėn. 21 d. pradėjo pokalbius ir Vidurinių Vakarų apygardoje esančių lituanistinių mokyklų mokytojai. Pokalbiams vadovauja LB apygardos švietimo vadovas Juozas Plačas."

2. Lituanistinei mokyklai reikia ir mokslo priemonių, ir skaitinių. Tuo reikalu Stasys Rudys štai ką pareiškė: "Mokslo priemonių parengimas ir išleidimas **yra nuolatinis Švietimo Tarybos rūpestis** (mano pabr.). Šiais mokslo metais yra išleista Vincento Liulevičiaus redaguota "Lietuvių tautos ir valstybės istorijos" III dalis ir Vidos Augulytės "Lietuvių kalbos gryninimo ir turtinimo pratimai". Spaustuvėje yra: V. Liulevičiaus "Lietuvių tautos ir valstybės istorijos" IV dalis, Rimo Černiaus "Namų ir artimiausios aplinkos žodynėlis", Vidos Augulytis ir Juozo Plačo "100 žaidimų dideliems ir mažiems". Rengiami du nauji vadovėliai ir penkių vadovėlių nauji leidimai."

"Taip pat spaustuvėje yra Vandos Vaitkevičienės premijuota apysaka vaikams, A. Abromaitienės "Nykštukų mokykla" ir Vinco Ramono romanas "Dulkės raudoname saulėlydyje", II leidimas.

Visos citatos paimtos iš 1976 Švietimo Gairių Nr. 14. Argi šie citatose pažymėti faktai nerodo, kad LB niekad ir niekur nėra nustojusi rūpintis lietuviškomis mokyklomis?

3. Kad LB nėra nustojusi rūpintis ne tik lietuviškų mokyklų dabartim, bet net ir ateitim, rodo JAV LB Švietimo Tarybos organizuojamos studijų savaitės, kurių jau dešimtoji iš eilės įvyko š. m. rugpiūčio 8-15 Dainavoj. Ši savo dalyvių skaičium buvo pati gausiausia; ypač daug suvažiavo jaunų mokytojų ir šiaip jaunimo pagilinti savo lituanistinių studijų ir pasimokyti tautinių šokių, kad sėkmingiau galėtų talkinti lituanistinėse mokyklose. Ir šitokios savaitės taip pat nenustojo būti rengiamos. Jau daromi pasirengimai ateinančiai vasarai vienuoliktajai studijų savaitei. Argi čia nėra rūpinimasis lietuviškomis mokyklomis?

4. LB nenustojo rūpintis ne tik lit. mokyklomis Jungtinėse Amerikos Valstybėse, bet, štai, PLB vicepirmininkas švietimo reikalam Jonas Kavaliūnas praėjusią vasarą lankėsi Pietų Amerikoj (Argentinoj, Brazilijoj, Kolumbijoj, Urugvajuj ir Venecueloj), norėdamas užmegzti glaudesnius ryšius su tų valstybių LB vadovaujančiais asmenimis ir šiaipjau tų valstybių lietuvių veikėjais, kad galėtų pagyvinti ir sustiprinti lituanistinį švietimą ir auklėjimą tuose kraštuose esančiose lietuvių kolonijose. Argi tai neparodo LB rūpinimosi lietuviškomis mokyklomis?

5. Praėjusios Darbo šventės savaitgalį Chicagoj įvyko naujai išrinktosios JAV LB tarybos sesija. Jos metu posėdžiavo ir naujoji tarybos švietimo komisija. Buvo svarstyta, kaip padidinti mokinių skaičių lituanistinėse mokyklose, pravesti netolimoj ateity naują vajų, asmeniškai kontaktuojant kiekvieną šeimą, turinčią mokyklinio amžiaus vaikų, organizuoti talkos būdu transportą į lituanistines mokyklas ir, kur apylinkėse per mažai mokinių, organizuoti smulkias grupes iš kelių vaikų ir mokyti juos namuose. Šie dalykai kiek užtruko tik dėl naujų tarybos ir valdybos rinkimų ir pareigų perdavimų. Naujoj sesijoj bus priimtas smulkus minėtos akcijos planas. Taigi ne tik nenustojama dirbti, bet dar nustatomos gairės ir ateičiai.

6. Š. m. rugpiūčio 18 LB krašto valdyba išleido aplinkraštį visom JAV LB apygardų ir apylinkių valdybom. Dalis jo šitaip skamba: "Su rugsėju atsiveria lituanistinių mokyklų durys. **Lituanistinis švietimas bei tautinio sąmoningumo skiepijimas yra pats pagrindinis LB-nės rūpestis** (mano pabr.). Mūsų lietuviškojo prieauglio ugdymas, žinoma, pirmutinė pareiga yra tėvams bei mokytojams, tačiau ir plačioji visuomenė negali likti nuošalyje: visų mūsų tautinė pareiga visokeriopai remti lituanistines mokyklas. LB darbuotojai tesuaktyvina akciją, kad lituanistinis švietimas taptų visuotinu, kad neliktų nė vieno lietuvio vaiko, nelankančio lietuviškos mokyklos." Kas gi gali, skaitydamas šituos žodžius, dar tvirtinti, kad LB nustojo rūpintis lietuviškomis mokyklomis?

7. Kad tai nebūtų tik gražūs žodžiai, LB krašto valdyba šitaip konkretizuoja apylinkių veiklą: "Paprastai rugsėjo mėnesį lituanistiniam švietimui paremti renkamos aukos. LB apylinkių bei apygardų valdybos prašomos šios pareigos neužmiršti ir šįmet." Aukų rinkimo vajus švietimo reikalam vyko visose LB apygardose ir apylinkėse visą rugsėjo mėnesį ir net ilgiau. Kaip teko patirti iš LB New Jersey apygardos pirmininko Kazimiero Jankūno, šioj apygardoj jau surinkta 1075 dol. Tikimasi, kad nemažiau sėkmingi rezultatai bus ir kitose apygardose. Tai bus lietuviškom mokyklom didelė parama.

8. Priėjus prie smulkesnių LB padalinių, kaip apygardos ir apylinkės, būtina pastebėti, kad jos iš aukščiau minėtų vajų švietimo reikalam rėmė lituanistines mokyklas ir lituanistinį švietimą pagal reikalą ir išgalės, ar tai padėdamos lituanistinėm mokyklom apmokėti įvairias švietimo reikalam sąskaitas, ar tai apmokėdamos lituanistinių mokyklų mokytojam keliones, kai jie vykdavo į studijų savaites į Dainavą ar į mokytojų konferencijas, ar tai padėdamos mokyklom įsigyti reikalingas mokslo priemones. Pvz. New Yorko LB apygarda vien tik praėjusiais mokslo metais įteikė Maironio lit. mokyklos tėvų komitetui per apygardos pirm. Aleksandrą Vakselį 1500 dol. ir apmokėjo didelę dalį New Yorke suruoštos mokytojų konferencijos išlaidų. Argi tad reikia dar geresnių įrodymų, kad LB visą laiką rūpinasi lietuviškomis mokyklomis, kaip ir anksčiau, ir kad, toli gražu, ne visą energiją ir dėmesį skiria vien tik politiniam reikalam?

Tiek dėl mokyklų. O kur dar LB suruoštas mokslo ir kūrybos simpoziumas, III teatro festivalis, Amerikos 200 metų sukaktuvių minėjimai, V-ji tautinių šokių šventė Chicagoj, eucharistinio kongreso meto parengimai Philadelphijoj, simpoziumai anglų kalba ir video juostų parengimas, informacinių leidinių anglų kalba leidimas ir platinimas? Argi šitie darbai, šitos programos atsirado be jokio LB dėmesio, ir ar visa tai nepareikalavo jokios energijos iš tų, kurie tai yra atlikę? Ir visi čia suminėti dalykai yra ne politiniai, o grynai kultūriniai. Tai kaip gi galima tvirtinti, kad LB visą savo dėmesį ir energiją skiria vien tik politinei veiklai? Iš tikrųjų, jei LB rūpėtų vien tik politika, tai visų aukščiau suminėtų darbų ji nieku būdu nebūtų galėjusi atlikti.

Man rodos, kad jau užteks ir to, ką esu suminėjęs, įtikinti geros valios žmogų, kad LB tikrai niekad nėra nustojusi rūpintis lietuviškomis mokyklomis ir kad lituanistinis švietimas yra visuomet buvęs ir visuomet paliks jos pagrindinis ir nuolatinis rūpestis. Tik tas gali su tuo nesutikti, kuris nenori ar bijo pažiūrėti tiesai į akis.

Baigiant, leiskit man dar kelis žodžius pridurti prie Tamstos vedamojo. Tamsta savo straipsny kalbat apie mūsų tautos žudikus, krašto okupantus, paskui pereinat prie kai kurių mūsų tautiečių tėvynėj, kurie, pataikaudami okupantui, padeda jam mūsų tautos žudymo darbe, toliau užsimenat ir apie mūsų tautiečius laisvajam pasauly, kurie,vieni sąmoningai, kiti gal ir iš nesupratimo, nesąmoningai, bendradarbiaudami įvairiais būdais su priešu, taip pat prisideda prie tautos žudymo. Mano manymu, būtų labai pritikę prijungti šioj vietoj ir kai kurią čia, laisvam pasauly, mūsų lietuvišką spaudą, kuri visiškai nenori matyti ir įvertinti savų tautiečių ir organizacijų pozityvaus darbo tėvynės labui, bet visas jų pastangas niekina, žudydama visokią gerą iniciatyvą ir sėdama nesantaiką. Man rodos, tokią spaudą ir jos darbuotojus buvo galima drąsiai prijungti prie tautos žudikų kategorijos.

Kadangi Tamsta, p. Čekiene, anuo savo straipsniu esat paskleidusi visai neteisingų atsiliepimų apie Lietuvių Bendruomenę ir tuo net sukėlusi kai kurių skaitytojų pasipiktinimą, tai, vardan teisybės, ir, sakyčiau, net vardan paties jūsų laikraščio gerovės, patikimumo atžvilgiu, prašau išspausdinti šį Tamstai mano laišką artimiausiam Dirvos numery, už ką iš anksto dėkoju.

Antanas Masionis
JAV LB švietimo tarybos švietimo komisijos narys
Rytinio Atlanto pakraščio lituanistinių mokyklų inspektorius

Lietuvos Istorijos Draugijos 20 metų sukakties minėjime gruodžio 12 Chicagoj. I-oj eilėj sėdi prel. P. Jatulis, svečias iš Romos, vysk. V. Brizgys, kun. V. Bagdanavičius, draugijos vicepirm., kun. J. Prunskis, paskyręs 1000 dol. draugijos leidiniam. II-oj eilėj-kun. Ig. Urbonas, kun. J. Duoba, M. Krasauskaitė, prof. T. Remeikis ir kiti. Nuotr. A. Šeštoko

Mažosios Lietuvos Draugijos susirinkimas Chicagoj. Kalba draugijos pirmininkas Martynas Purvinas. Nuotr. M. Nagio

ST. PETERSBURG, FLA.

Klubo atnaujintose patalpose pirmieji pietūs buvo suruošti gruodžio 12. Dalyvavo 300 asmenų su viršum. Dalyviai labai patenkinti nauja salės ir kitų įrengimų išvaizda.

Klubo narių metinis susirinkimas įvyks sausio 22, šeštadienį, 2 val. po pietų. Bus renkami vykdomieji organai.

Lietuvių katalikų pamaldos Holy Name bažnyčioj, Gulfporte, vyksta 4 val. po pietų šiomis dienomis: sausio 2, 16 ir 30.

Prel. J. Balkūnas, Tėv. T. Degutis, OFM, ir Lietuvių Katalikų komitetas praneša, kad arkivysk. Jurgio Matulevičiaus 50 metų mirties sukakties minėjimas įvyks sausio 30 lietuviškų pamaldų metu. Pamokslą sakys kun. J. Gasiūnas.

Altos St. Petersburgo skyriaus susirinkimas vyks sausio 19, trečiadienį, 3 val. po pietų lietuvių klubo salėj.

LB St. Petersburgo apylinkės visuomeninių reikalų komisija išsiuntė ambasadoriam W. Scrantonui ir W. Tappley Bennett padėkos laiškus už Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų gynimą Jungtinėse Tautose.

Jungtinis Lietuvių Organizacijų Komitetas gruodžio 12 išrinko 1977 metam vadovybę: pirm. K. Kleiva, vicepirm. V. Ugėnas, sekr. O. Galvydienė.

Dail. Antano Rūkštelės pagerbimas rengiamas sausio 13, ketvirtadienį, 6 val. vak. klubo salėj. Solenizantą pristatys dail. J. Juodis. Dar programoj pramatyta St. Tamulaičio paskaita, sveikinimai, muzikinė dalis, kurią atliks muz. P. Armonas, muz. A. Mateika, moterų oktetas, vadovaujamas E. Rūkštelienės. Bus ir dail. A. Rūkštelės paveikslų reprezentacinė paroda.

Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimą sausio 26, trečiadienį, 3 val. po pietų ruošia Romo Kalanto šaulių kuopa lietuvių klubo patalpose. Šalia akademinės, bus ir koncertinė dalis. Nusipelniusiem kuopos šauliam bus prisegti Šaulių Žvaigždės medaliai. Paskaitą skaitys šaulys prel. J. Balkūnas.

Žuvautojų klubas Banga visuotinį narių susirinkimą kviečia sausio 15, šeštadienį, 4 val. po pietų klubo mažojoj salėj. Bus renkama nauja valdyba.

CHICAGO, ILL.

Ateities žurnalo 65 metų sukaktis paminėta iškilmingai spalio 16 Jaunimo Centre. Iškilmingą aktą atidarė dr. K. Pemkus. Ateities vyr. redaktorius kun. dr. Kęstutis Trimakas įteikė spaudos ir foto konkurso laimėtojam premijas. Clevelando mergaičių choras, vadovaujamas Čyvaitės, padainavo gražių dainų. Buvo atliekamos ir D. Lapinsko sukurtos Vargdienių Mišios. Vėliau vyko vakarienė ir loterija.

Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejus gruodžio 12 surengė kalėdinį pobūvį, kuriame 4 mergaitės su berniuku pagiedojo giesmių, o El. Zapolienė paskambino. Visi svečiai kartu irgi pagiedojo. St. Balzekas pranešė, kad naujų muziejaus namų fonde jau surinkta 60,000 dol. su viršum. Muziejuj vyko sėkmingi kalėdinių papuošalų kursai, kuriuos lankė 425 asmenys. Miesto bibliotekoj įrengta kalėdinė lietuviška eglutė.

Bal. Brazdžionis

NEW BRITAIN, CONN.

Klebono pagerbimas

Kun. A. E. Gradeckas, sulaukęs 48 metus kunigystės, 1976 lapkričio mėn. pasitraukė į pensiją. Šv. Andriejaus parapijos klebonu jis buvo nuo 1968, o nuo 1971 klebono pareigas dalijosi su kun. J. Rikteraičiu. Dabar jis gyvena New Haven apylinkėj.

Šv. Andriejaus parapijos nariai, pagerbdami savo buvusį kleboną, sausio 16 rengia išleistuves parapijos salėj, 396 Church St., nuo 2 iki 6 val. vak. Šalia pagerbimo programos veiks ir bufetas.

Rengimo komitetas: garbės pirm. klebonas kun. J. Rikteraitis, programos pirm. Sophie Vosney, vicepirm. Doris Danis, sekr. — Carol Ebenhardt, papuošimam Dorotea Vilčinskienė, spaudai Juozas Balčiūnas.

Gintaro valdyba

Gintaro klubas, 90 John St., gruodžio 9 išrinko naują valdybą: pirm. Juozas Brazauskas, vicepirm. dr. Donald Smith, sekr. Juozas Balčiūnas, ižd. Vladas Eydenta, saugotojai Adomas Sadauskas, Juozas Eitvydas ir Stasys Pranaitis.

Juozas Balčiūnas

A i d a i —
vienas geriausių kultūros žurnalų išeivijoj.
Ar juos prenumeruoji?

IŠ VISUR

— **Kun. Vincas Padolskis,** 69 metų amžiaus, mirė gruodžio 8 Marijampolėj, okupuotoj Lietuvoj. Ten ir palaidotas gruodžio 11. Jis buvo vyskupo V. Padolskio pusbrolis.

— **Vytautas Nakas,** jaunas dainininkas, bosas, gruodžio 21 staiga mirė Miunchene, Vokietijoj. Jis dar neturėjo 30 metų. Chicagoj buvo baigęs konservatoriją ir buvo išvykęs toliau mokytis į Miuncheną, Vokietijon, kur studijavo muziką ir kartu dirbo Radio Liberty. Neseniai jis pasirodė su vokiečių chorais, giedojo Bacho religinius kūrinius. Gruodžio 21, baigęs Radijo Liberty radijo laidą, staiga pasijuto blogai. Tame pačiame name buvo gydytojas. Nuėjo į jo kabinetą ir ten mirė. Jo visi artimieji gyvena Chicagoj.

— **Kun. Jurgis Šarauskas** pakviestas Ateitininkų studentų sąjungos centro valdybos dvasios vadu. Kun. J. Šarauskas, nors dirba kitataučių parapijoj Evenstone, yra įsijungęs į lietuvių jaunimo veiklą, vasaromis dalyvauja jaunimui ruošiamose stovyklose ir jaunimo labai mėgstamas.

— **Snieguolė Jurskytė,** talkinama Lietuvių Moterų Federacijos klubo, lapkričio 7 suorganizavo Philadelphijoj Vasario 16 gimnazijai remti būrelį su 38 nariais. Jų įnašus už lapkričio ir gruodžio mėnesius per komitetą pasiuntė Balfo centrui, kad jis persiųstų gimnazijai.

— **Brazilijos LB rinkimuose** spalio 31 balsavo daugiau kaip 600 asmenų. Lapkričio 28 naujai išrinktieji pasiskirstė pareigomis: tarybos pirm. Algirdas Sliesoraitis, vicepirm. kun. Juozas Šeškevičius, sekr. Antanas Gaulia, valdybos pirm. Algimantas Saldys, vicepirm. Pijus Butrimavičius, sekr. Joana Satkūnaitė, ižd. Jonas Silickas ir Vincas Banys, nariai Geny Žarkauskaitė ir kun. Pranas Gavėnas.

— **Algis Stankus iš Toronto ir Marija Saulaitytė,** abu dabar dirbą Vasario 16 gimnazijoj, gruodžio 6 susituokė Huettenfeldo katalikų bažnyčioj. Oficiali jų pavardė dabar — Stankus-Saulaitis.

— **Chicagoj, Ill.,** Jaunimo Centre gruodžio 12 buvo rengiamasi demonstruoti okupuotoj Lietuvoj gamintus filmus "Poetas" (Maironis), "Šimtamečių godos" ir "Kol nevėlu", bet ne tautinių šokių šventės filmą, kaip buvo šioj skilty pranešta pereitam numery.

— **Antanas-Vytautas Gedrimas,** pirmas lietuvis klierikas iš Hamiltono lietuvių parapijos, išvyko į Šv. Kazimiero kolegiją Romoj.

— **Luzernoj, Pa.,** JAV 200 metų sukakties minėjimo komitetas suruošė specialią šventę, trukusią tris dienas. Dalyvavo visa eilė tautybių, jų tarpe ir jungtinis lietuvių parapijų choras, vedamas muz. Vaclovo Ramono, viso 50 asmenų. Choras atliko 8 kalėdines giesmes ir sulaukė daug malonių komplimentų.

— **Adelaidės lietuvių jaunimo sąjungos** valdybon išrinkti: Jūratė Grigonytė, Nemira Masiulytė, Jonas Mockūnas, Robertas Sabeckis, Algis Straukas. Kandidatais liko Aidas Kubilius ir Ramutė Stankevičiūtė.

— **Nauji Darbininko skaitytojai:** A. Maskeliūnienė, Worcester, Mass., P. Naruševičius, No. Andover, Mass., F. Cernis, Bridgewater, Mass., A. Johnson, Providence, R.I., O. Šulaitis, Brooklyn, N.Y. Užsakė kitiem: A. Ralys, Richmond Hill, N.Y. — B. Malinauskui, Richmond Hill, N.Y. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Darbininko prenumerata naujiem skaitytojam pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant Darbininko prenumerata visiem 12 dol. metam.

DU IŠRADIMŲ MILŽINAI

Pati žmonija jau sena, o su ja reikia rikiuoti ir jos išradėjus. Mat, šie nuo pat pradžių jai vadovavo, rodė pažangos kelią. O išrasti naujus dalykus žmonėm visada reikėjo — toks buvo žmonių gyvenimas, jų kasdieniniai reikalai, maistas, apranga, rūpestis, susisiekimas su artimaisiais, nes žmogus iš seno yra socialus, jis visada mėgo ir mėgsta palaikyti santykius bent su artimais.

Kalbant apie išradimus ir jų reikšmę, reikia turėti galvoj išrasto daikto reikšmę žmonijai, nes šitai apsprendžia išradimo vertę. Visokių pudrų ir tepalų "išradėjų" mes nevertinam ir tokiais nelaikom, nes jų siekta tik savą kišenę storinti. Išradėju laikom tą, kurio išrastas daiktas tinka žmonių progresui kelti, o kartu jis plačiai vartojamas.

Rato išradėjas

Šis išradimas kelia abejonių, ar anas žmogus jau dėvėjo kelnes ir buvo su jomis apsipratęs, nes aišku, kad tai buvo pirmykščio žmogaus išradimas, kuriam jis negalėjo skirti lemiamos ateities, kurią ratas turi šiandien. Anas išradėjas galėjo tenkintis tik ano laiko poreikiais, kas buvo tam laikui būtina: raičioti ar panaudoti labai primityviam vežimui, kurį jis galėjo pasigaminti.

Laikas bėga, kinta ryšium su tuo ir rato medžiaga bei išvaizda, net forma. Traukiniai, automobiliai, lėktuvai, įvairių mašinų įtaisymai vis naudoja skirtingus ratus. Atsiradęs jų pradininkas sunkiai juos atpažintų. Bet vis tas pats ratas, tik tarnaująs skirtingiem tikslam. Paimkite iš dabartinio žmogaus ratą, tai jis bus grąžintas į primityviųjų eiles, nes daugelis dalykų jam pasidarys neprieinami, negalės jais naudotis.

Rašto išradimas

Raštas, kurį mes naudojam, išrastas žymiai vėliau už ratą, nes žmonės be jo dar galėjo šiaip taip leisti nuobodžias ir nevertingas dienas. Jie gyveno medžiodami, žvejodami, misdami laukiniais vaisiais ir gyvendami primityviose palapinėse, nes žmonių buvo daug mažiau negu šiais laikais.

Bet su laiku daugėjo ir gyventojų — kaimai virto miesteliais ir miestais, didėjo reikalas arčiau bendrauti. Fenikijos tautietis užsimanė padovanoti tautai raštą. Jo gyventa apie 1500 m. prieš Kristų. Keletas tautų jau tada mokėjo savo mintis reikšti ženklais — piešiniais. Bet šimtai ir tūkstančiai ženklų daugeliui buvo neįkandomi. Talentingas fenikietis išanalizavo kalbą iki garso, šiam priskyrė išrastą raidę, ir išėjo dabartinis raštas. Praktiški fenikiečiai jį pirmiausia naudojo prekyboj.

Greit pastebėjo fenikiečio išradimą sumanūs graikai ir tuojau jį perėmė savam naudojimui. Čia raštas plito tarp mokslo žmonių, nes jiem patiko; to nesulaukė hieroglifai, kyliaraštis ar virviaraštis.

Graikus užkariavo romėnai ir pažino jų aukštą kultūrą. Jiem ypač imponavo raštas ir ypač faktas, kad daugelis žmonių mokėsi rašyti ir skaityti. Šitai romėnus žemino prieš nukariautuosius, kurie buvo už romėnus kultūringesni, nors romėnai kariškai stipresni. Čia kariškai stipriem romėnam teko spirtis prieš kultūriškai subrendusius graikus. Ir nuostabu, kad graikai prieš romėnus atsilaikė, nes jų kultūra ilgainiui ėmė vyrauti prieš romėniškąją. Šie pagaliau ėmė daug kur graikus mėgdžioti ir net nusileisti. Graikiškąją kultūrą ėmė platinti pasauly romėnai. Tik dabar ji turi romėniška-lotyniška atspalvį, nes ir šių įtakota, nors ir šiuo metu daugely kraštų matai žymesnius pastatus graikiškos-klasiškos statybos. Tai romėnų įtaka, paveldėta iš graikų.

Rato ir rašto išradimų svarba

Kad šitie išradimai buvo dabartinės civilizacijos ir kultūros pagrindas, tur būt, niekas neabejoja. Jie buvo dabartinio progreso didžiausias variklis. Be jų žmonija ir šiandien būtų gyvenusi priešistorinius laikus. Ratas davė galimybę net pačiai žmonijai judėti, kurti civilizaciją, o raštas tarnavo kultūros plotam plėsti, nes davė progos pažinti kitų galvojimą.

Tad mes abiem išradėjam turim būti dėkingi, kad jie išvedė žmoniją iš primityvaus gyvenimo į dabartinį, šviesesnį. Visi vėlesnieji mąstytojai — išradėjai jau eina pramintu keliu, pasinaudodami nors smulkiais kitų patarimais, ieškojimais.

Rato ir rašto įdrąsinta žmonija išsiugdė eilę išradėjų — mąstytojų, kurie kūrė ir kuria naujus dalykus naujose sąlygose ir srityse. Prisiminkim Sokratą, Platoną, Aristotelį, Eschilą, Firdusį, Dantę, Michelangelą, Rafaelį, Dostojevskį, Solovjovą, Puškiną, Solženicyną, Sacharovą, Murillo, Pasteurą, Hugo, Rodin, Cesane, Einsteiną, Mickevičių, Maironį, Čiurlionį, Putiną, Krėvę ir daugybę kitų, kurie buvo žmonijos pažangos varikliais.

Ignas Malėnas

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų!

Pasaulio kandidatų varžybom Fischeris suporuotas su čeku Hort. Jei Fischeris iki sausio 1 nepraneštų savo sutikimo žaisti, jo vieton bus įkeltas sovietų dm Spaskis. Kandidatų varžybos prasidės vasario-kovo m. ir bus baigtos iki balandžio 1.

Dm V. Korčnojus, besirengdamas pasaulio kandidatų varžybom, rungėsi su Olandijos dm J. Timanu. Dvikova baigėsi 4.5-2.5 Korčnojaus naudai.

FIDEs kongresas suteikė tarptautinio meisterio vardą Izraelio žaidikui L. Ledermanui. Dera atžymėti, kad su šiuo tm Ledermanu pasaulio koresp. p-bių pusfinaly rungėsi 1973-1975 šių eilučių autorius (Kazys Merkis). Partija truko 2.5 metų ir buvo baigta remizu.

Gruodis primena mum liūdną sukaktį, kuri paliečia itin Bostono šachmatininkus, t.y. a.a. armijos kapitono Algio Makaičio mirtį. Velionis nuo 1960 keliolika metų stipriai reiškėsi Bostono ir N. Anglijos šachmatų veikloj.

World Wide News Bureau direktorius Arėjas Vitkauskas, 309 Varick St., Jersey City, N.J. 07302 (Tel. 201 131-4460) atsiuntė mum 1963 laidos knygą CHESS, redaguotą Anglijos meisterio H. Golombek. Tam Biure galima rasti įvairios šachmatų literatūros, naujų ir vartotų š. knygų.

Danijos dm Bent Larsen laimėjo tarpzonines rungtynes Bielėj, Šveicarijoj. Čia viena jo partijų, žaistų tose pirmenybėse.

VIENNA GAME

White Larsen	Black Matanovic	White Larsen	Black Matanovic
1 P-K4	P-K4	21 P-Q4	B-B2
2 B-B4	N-KB3	22 QR-Q1	Q-K2
3 N-QB3	N-B3	23 Q-QB2	B-K1
4 P-Q3	B-B4	24 PxP	NxP
5 B-KN5	P-KR3	25 BxN	PxB
6 B-R4	P-Q3	26 R-Q5	BxB
7 N-R4	B-N3	27 PxB	QR-K1
8 NxB	RPxN	28 R-K4	R-B3
9 P-KB3	B-K3	29 P-R4	PxP
10 N-K2	P-KN4	30 RxRP	P-B3
11 B-B2	P-Q4	31 PxP	PxP
12 PxP	NxP	32 R-Q2	R-K3
13 Q-Q2	Q-K2	33 R-K4	P-N4
14 0-0	N-B5	34 Q-Q1	R-N3
15 B-N5	R-R4	35 R-Q7	Q-B4ch
16 P-QR4	NxNch	36 K-B1	R-KB1
17 QxN	0-0	37 Q-Q3	R-1-B3
18 P-B3	Q-Q3	38 P-QN4	Q-N3
19 KR-K1	R-4-R1	39 RxP	Resigns
20 B-N3	P-B3		

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, prisiųsdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

20 dol. — J. Zubavičius, Clark, N.J.

Po 18 dol. — P. Rusas, Port Washington, N.Y., A. Zizminskas, Racine, Wisc.

15 dol. — Maironio Parkas, Worcester, Mass.

Po 13 dol. — K. J. Krušinskas, Woodhaven, N.Y., S. Jurskytė, Philadelphia, Pa., A. Bortweck, Sanford, N.C.

Po 12 dol. — K. Kalvaitis, Greenbelt, Md., G. Vasilkovs, Dayton, Ohio.

Po 10 dol. — R. Vaičaitis, Newport News, Va., Altman, Fairfield, N.J., kun. A. Grigaitis, Amsterdam, N.Y., F. Kudulis, Daytona, Fla.

Po 8 dol. — O. Dargis, Kearny, N.J., M. B. Matulionis, Reno, Nevada, R. Penikas, East Norwich, N.Y., C. Kondratas, Waterbury, Conn., J. Dačys, Norwood, Mass., S. Aleksandravičius, Richmond Hill, N.Y., A. Kadzis, Woodhaven, N.Y., P. Davidonis, Philadelphia, Pa., J. Narvydas, Seaford, N.Y., V. Laugalis, Niantic, Conn., E. G. Witkus, Queens Village, N.Y., J. Katkus, Brooklyn, N.Y., J. Arlauskas, Chicago, Ill., K. Paškus, So. Boston, Mass., A. M. Trainis, Richmond Hill, N.Y.

Po 7 dol. — Mackevičius, Lynbrook, N.Y., J. Landsbergis, Richmond Hill, N.Y.

Po 6 dol. — V. Butkys, Great Neck, N.Y., A. Dragūnevičius, Hartford, Conn., kun. S. Morkūnas, Sioux City, Iowa, A. Kazlauskas, Brooklyn, N.Y.

Po 5 dol. — B. Paprockas, Richmond Hill, N.Y., P. Sidas, Oakland, Calif., A. Regis, Chicago, Ill., E. Vaišnys, Mount Carmel, Conn., A. Uknevičius, Woodhaven, N.Y., A. Vakselis, Richmond Hill, N.Y.

4 dol. — V.A. Bartys, Ringwood, N.J.

Po 3 dol. — New Yorko valstija: K. Bačauskas, Woodhaven, N. Valaitienė, Irvington, A. Svalbonas, Richmond Hill, A. Gečys, Brooklyn, T. Alinskas, Ridgewood, J. Audėnas, Richmond Hill, Z. Zabitienė, Brooklyn, M. Mikalaitis, Ametyville, V. Maciūnas, Woodhaven, J. Dabužinskas, Richmond Hill, M. Matusaitis, Ridgewood, V. Baliūnas, Bethpage, R.R. Petrauskas, Port Chester, A. Janace, Flushing, J. Rimidis, Woodhaven; New Jersey valstija: B.R. Tutinaitė, Edison, B. Venckus, Newark, A. Giraitis, Irvington, A. Subačius, Crawford, K. Jankūnas, Lodi, T. Semėnas, Metuchen, R. Ugianskis, Willingboro, W. Janns, Metuchen; iš Conn. valstijos: V. Pazo, Putnam, T. Bakas, Hartford, E. Orentas, E. Hartford, dr. A. Stankaitis, Wethersfield, V. Marijošius, West Hartford; įvairios valstijos: O. Kreivėnienė, Media, Pa., J. Stapulonis, Lawrence, Mass., J. Yuskas, Malden, Mass., J. Balnionis, Detroit, Mich., A. Vilgosas, Philadelphia, Pa., J. Urbonas, Clawson, Mich., M. Yucis, Baltimore, Md., A. Rėklaitis, Chicago, Ill., J. Karalius, Chicago, Ill., A. Bikulčius, Lewiston, Maine, S. Zulpa, London, Canada, S. Rudys, Michigan City, Ind., G. Eluhow, Arlington, Va.

Po 2 dol. — P. Matekūnas, Richmond Hill, N.Y., F. Marčis, Brooklyn, N.Y., Br. Bobelis, Woodhaven, N.Y., J. Vembrė, So. Boston, Mass., M. Kronkaitis, New Haven, Conn., E. Užpurvis, No. Easton, Mass., A. Kirkila, Nesconset, N.Y., V. Žilinskas, Pittsburgh, Pa., A. Gražulis, Pittsburgh, Pa., H. Kirkyla, Ridgewood, N.Y., O. Balčiūnienė, Newark, N.J., A. Dagys, Woodhaven, N.Y., J. Steiblys, Hamilton, Canada, E. Putvytė, Fall River, Mass., V. Petraitis, Henderson, Ark., A. Evask, Toronto, Canada, B. Udalovas, Irvington, N.J., P. Butkys, Monterey Park, Calif., S. Lipčius, New Haven, Conn., P. Kurapka, So. Boston, Mass.

Po 1 dol. — A. Kairys, Rego Park, N.Y., V. Ainoris, St. Petersburg, Fla., R. Chirokas, Brockton, Mass., J. Hasselberg, Yonkers, N.Y., L. Andryauskas, Woodhaven, N.Y., V.M. Twaska, Pittsburgh, Pa., J. Strungys, Waterbury, Conn., M. Dirmantas, Glen Cove, N.Y., M. Ilgūnas, Richmond Hill, N.Y.

Visiem aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Dievui ir Tėvynei, Baltimorės vyrų choro Daina įdainuota 14 giesmių ir dainų.

Aušra, Windsoro mergaičių Aušros kvarteto įdainuota 15 dainų.

L. Barauskas — pomirtinis aktoriaus pasakojimų rinkinys.

Taip pat gaunama K. Petrausko, S. Citvaro, Kokiais keliais aš keliausiu, Baltijos vyrų kvarteto 11 populiarių dainų, Dolskio 10 šokių rinkinys, Pupų dėdės ir dėdienės polkos, Linksmieji broliai, juokų-humoro rinkiniai, ir Šabaniausko 4 paskiros plokštelės.

Visos minėtos plokštelės kiekvienos kaštuoja po $4.00. Persiuntimui pridedam 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ŠYPSNIAI

Toks su tokiu

Gatvėj kapralas (grandinis) sustabdo generolą ir klausia:

— Gal tamsta turi degtukų cigaretei užsidegti?

— Taip, turiu. Prašau, — atsiliepia generolas. — Gerai, bet aš norėčiau žinoti, kaip tamsta drįsti gatvėj sustabdyti tokiam reikalui generolą?

— Na, jei jau mes, viršininkai, pradėsim tarp savęs pyktis, tai ką tie eiliniai darys? — atsiliepia kapralas.

Piktas šuo

Pilietis ant pasaitėlio vedasi baisiai piktos išvaizdos šunį. Smalsus praeivis, ne be baimės žiūrėdamas į šunį, klausia:

— O jis leidžia prie savęs prisiartinti?

— Žinoma, kitokiu atveju kaipgi galėtų įkąsti!

Žuvautojo dalia

Inspektorius ant ežero kranto pastebėjo bežvejojantį žmogų:

— Gerbiamasis, jūs žvejojat uždraustoj vietoj. Teks mokėti baudą.

— Aš visai nežvejoju. Aš maudau slieką.

— Taip? Vis tiek teks mokėti baudą. Maudytis be maudymosi kosiumų šioj vietoj uždrausta.

Medaus mėnuo

— Kada iš tikrųjų baigiasi medaus mėnuo?

— Kai vyras jau nebepadeda žmonai plauti indų, bet imasi plauti pats.

Romantiškos aplinkybės

Ar teisybė, kad vedei labai romantiškomis aplinkybėmis? Girdėjau, kad pavogei savo būsimą žmoną.

— Tikra teisybė!

— Ar jos tėvai nesivijo?

— Vijosi.

— Pasprukot?

— Ne. Pasivijo ir dabar gyvena kartu su mumis.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užeikite - įsitikinsite!

15 DIDŽIULIŲ KRAUTUVIŲ 15

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewoode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijoje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516 757-0801
Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushinge: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
White Plains, N.Y., The Cheese Pitt — 200 Hamilton Ave. — Tel.: 914-949-0226
Nanuet, N.Y., Nanuet Mall Shopping Cent., Route 59 — Tel.: 914-623-4265
Saddlebrook, N.J. — Saddlebrook Mall— Tel.: 201 843-0029
Bristol, Conn., Bristol Gourmet Shop, Route 202 Junct. 229 — Tel.: 203-589-0300
Danbury, Conn.: Danbury Gourmet, 296 Main St. — Tel.: 203-744-6857
Norwood, Mass.: Meat and Wursthaus — 101 Central St. Tel.: 617 769-2895
Wayne, N.J.: 1234 Willowbrook Mall — Tel.: 201-785-0542

B T J 'S JUNGLE PETS & AQUARIUM
ONE OF L.I.'S LARGEST PET SHOPS EXOTIC FISH BIRDS AKC DOGS LONG ISLAND MINIATURE ZOO CHRISTMAS GIFT CERTIFICATES 10% DISCOUNT WITH THIS AD.
WEST ISLIP 51 SUNRISE HWY.
516 661-9739

WHEATLEY SERVICE STATION
GENERAL AUTO REPAIRS
ROAD SERVICE - TIRES - BATTERIES & ACCESSORIES
WYANDANCH AREA
CALL 516 643-9610

Florida
WATERFRONT LOTS FOR SALE
LOCATED AT BROADWATER ESTATES ST. PETERSBURG FLORIDA FOR INFO CALL:
1-617 933-3671

BIG AL'S CONTRACTORS
Specializing in all types of remodeling & repairs — roofing, painting, waterproofing, masonry, gutter & leaders & fireplaces, etc. Our work insured, guaranteed. Free estimate.
914 699-6217
212 324-3539

NOTICE IS HEREBY GIVEN THAT WINE LIQUOR AND BEER LICENSE NO. IRL 26986 HAS BEEN ISSUED TO THE UNDERSIGNED TO SELL THEIR LIQUOR AND WINE UNDER THE ALCOHOLIC BEVERAGE CONTROL LAW — 138 DELANCY ST. N.Y.C. N.Y. IN WHICH LICENSE PREMISES ARE LOCATED FOR ON THE PREMISES CONSUMPTION.
VAN MATZ CORPORATION
138 Delancy St., N.Y.C., N.Y.

LEROY'S TRANSMISSION INC.
DIAGNOSTIC CENTER FOREIGN & DOMESTIC SPECIALIZING IN TRANSMISSIONS. FREE TOWING. 756-7277 1452 ATLANTIC AVE. BKLYN.

MARIO'S
AUTO INSPECTION SERVICE
MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK TUNE UPS OUR SPECIALTY. AUTO REPAIRS SKILLED MECHANICS SHELL BAY ROAD MAYVILLE OPP. EXIT OF STATE INSPECTORS PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOUSE

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

BRIDAL SALON
MODERN BRIDAL-KNOPKA HOUSE
Bridal Gowns & Formals For All Occasions
Sunday Appointments Available
516-368-9501 or 368-4126
202 2nd St., E. Northport

PAINTING AND WALLPAPERING
ALSO MINOR REPAIRS BEFORE AND AFTER CHRISTMAS. CALL FOR FREE ESTIMATES.
CALL (212) 438-0382

KING AUTO RE-CONDITIONING
Specializing in Custom Simonizing, Consists of Engine Cleaning, Interior Cleaning, Seat carpets & Door Panels, Vinyl Top Cleaning Exterior Compound & Wax Special Prices for Car Dealers Pick-ups & Deliveries Everywhere. Clarence Clarence

Manto Aukštuolio eiliuota knyga "Mūsų senolių žodžiai iš anapus" vaizduoja mūsų tautos būdą, žmoniškumą ir pasaulio sampratą. 306 psl. Kaina 5 dol. Apmokėtus užsakymus siųsti adresu: M. Aukštuolis, 4 Elizabeth Ave., Springdale, Conn. 06907. (Skelb.)

SUPERIOR ANTENNA SYSTEMS
Top Quality TV Antennas Installed
Call for Free Estimates
Call 212 998-7532

Darbininkas — geriausia švenčių dovana!

Lietuviška KELIONIŲ AGENTŪRA
VYTIS
Romas Kezys, Pres.
2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:
LĖKTUVAI
VIEŠBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAIS įdomių vietų lankymas
TRAUKINIAI

Specialios nuolaidos:
INDIVIDAMS (ekskursiniais bilietais)
GRUPĖMS
JAUNIMUI
ŠEIMOMS

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.
Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — — GAUSI PARODŲ SALĖ

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

ELIZABETH, N.J.

Šeštadieninės mokyklos eglutė

Čia veikianti V. Kudirkos šešt. mokykla gruodžio 19 surengė savo mokinių eglutę, kurios metu buvo suvaidinta Karalaitės ir 7 nykštukų pasaka. Vaidinimą paruošė mokytoja Milda Kvedarienė, talkinama mokytojų Didžbalienės ir Šernienės. Spalvingus ir jaunųjų aktorių vaidmenis charakterizuojančius rūbus pagamino mokinių mamytės. O vaidintojų būta gana daug, ir visi savo vaidmenis stengėsi gražiai atlikti. Čia jie ir šoko, ir dainavo, ir vaidino.

Visiem susidarė įspūdis, kad apipavidalintoj scenoj, būry veikiant ir dar kiekvienam įmantriais rūbais pasipuošus, jauniem vaidintojam buvo daug smagiau savo vaidmenis atlikti, kaip kad atskirai ar grupėmis deklamuojant ar skaitant.

Vaidino: miškinį — Jonas Didžbalis; I, II ir III laumes — Rasa Eitmanaitė, Laima ir Kristina Sruoginytės; bitutes— Vida Melinytė ir Rasa ir Ramunė Kligytės; I-VII nykštukus — Tomas Šernas, Gina Melinytė, Alan Didžbalis, Vilius Sruoginis, Vydas Matonis, Andrius Sruoginis ir Joris Jurašas; karalaitę — Rita Gražulytė, karalienę — Rūta Melinytė ir karalaitį — Antanas Matonis.

Programai gražiai vadovavo šią mokyklą ir pr. mokslo metais prie mokyklos suruoštus tėvynės pažinimo kursus baigusi taut. šokių grupės Liepsna šokėja ir pasižymėjusi sportininkė Debbie Didžbalytė.

Prieš prasidedant vaidinimui, susirinkusiem ir mokiniam žodį tarė lituanistinių mokyklų inspektorius Antanas Masionis, paskatindamas mokinius švenčių proga pradėti susirašinėti su okupuotoj Lietuvoj pasilikusiais panašaus amžiaus giminaičiais. LB NJ apygardos vardu sveikino jos pirm. Kazys Jankūnas.

Mokyklos mokinius ir į salę atėjusius vaikus kukliomis dovanėlėmis apdalijo atsiradęs Kalėdų senelis, o, programai pasibaigus, visi buvo pavaišinti kava, nealkoholiniais gėrimais ir įvairiausiais mamyčių paruoštais kepiniais. O žiūrovų galėjo būti žymiai daugiau, bet daugelis galvoja, kad jiem neverta su vaikais maišytis.

Šeštadieninės mokyklos pastogėj

Persiorganizavusi ir V. Kudirkos vardu pasivadinusi šešt. mokykla jau mini savo veiklos dešimtmetį. Per tą laikotarpį mokyklai vadovavo jau prieš penkerius metus mirusi Evelina Brazinskienė, architektas Algirdas Brazinskas, kun. J. Pragulbickas, talkinamas ir taip pat per anksti ir netikėtai mirusio Gedimino Alinsko, Algirdas Eitmanas ir dabar vėl arch. A. Brazinskas. Ją lankydavo kelios dešimtys mokinių, tik šiais mokslo metais jų skaičius nukrito iki 20.

Mokykla išsilaikydavo iš tėvų mokesčių, suruošiamų vakarų ir LB apygardos, apylinkių ir kitų organizacijų nereguliarių aukų. Šiuos mokslo metus pradėdama, mokykla labai jautė pinigų trūkumą, todėl jai su įvairaus dydžio aukomis į pagalbą atėjo LB NJ apygardos valdyba, LB Elizabeth, Kearny ir Paterson apylinkės, Liet. Taut. S-gos ir Susiv. Liet. Amerikoj Elizabeth skyriai ir atskiri aukotojai. Ypač stiprios paramos mokykla susilaukė iš LB Newark apylinkės, kuri iš savo kasos paskyrė 200 dol., ir kiek vėliau iš atskirų aukotojų surinko net 510 dol. Šios apylinkės parama dar nerodo, kad ten gyventų tik turtingieji. Visur tokie pat žmonės gyvena, tik čia LB apylinkės valdyba nepagailėjo laiko ir rūpesčio pakalbinti žmones prisidėti prie mokyklos išlaikymo, todėl ir pasiekė tokių gražių rezultatų.

Visą laiką mokykla naudojasi Šv. Petro ir Povilo parapijos, Elizabeth, N.J., mokyklos patalpomis. Parapijos klebonas kun. Petras Žemeikis, atsižvelgdamas į pasunkėjusią mokyklos būklę, mokyklos patalpų nuomą sumažino net 200 dol. Tai taip pat graži ir iškalbinga parapijos ir jos klebono auka mokyklai.

Per eilę metų bent vienas mokyklos mokytojas vykdavo į Dainavoj ruošiamas mokytojų studijų savaites. Jų kelionės išlaidas dažnai padengdavo LB apyg. valdyba.

Savo veiklos dešimtmetį mokykla ruošiasi paminėti balandžio 23 tradiciniu pavasariniu baliumi, kuris įvyks Švč. Trejybės parapijos salėj, Newark, N.J. Ta proga kitoj tos parapijos salėj bus suruošta ir vietinių menininkų dailės darbų paroda. Apylinkių lietuviai turėtų pasistengti skirti tos dienos vakarą mokyklai paremti ir atsilankyti į jos naudai rengiamą balių ir parodą. Ūkiniais mokyklos reikalais rūpinasi kasmet renkamas tėvų komitetas, kurį šiais metais sudaro E. Gražulienė, V. Kligienė ir V. Šernas.

K.J.

Mokslo ir Pramonės muziejuj Chicagoj dainuoja lietuvių vaikų choras. Jis atliko kalėdinę programą. Nuotr. M. Nagio

BALTIMORE, MD

Kalėdos Šv. Alfonso bažnyčioj praleistos gražiai ir įspūdingai. Kučių naktį prieš Bernelių mišias vyrų choras, Raimondo Obalio diriguojamas, giedojo kalėdines giesmes, procesijoj dalyvavo berniukai, kurie giedojo ir tarnavo mišiom. Kun. A. Dranginis aukojo mišias, pasakė pamokslą ir visiem Šv. Alfonso parapijos kunigų vardu palinkėjo linksmų Švenčių ir laimingų Naujųjų Metų. Žmonių buvo pilna bažnyčia.

Naujųjų Metų sutikimas rengiamas Lietuvių Svetainės didžiojoj salėj gruodžio 31. Šokiam gros geras orkestras.

Šv. Vardo draugijos vyrai ir jaunuoliai, kurie ištikimai ėjo prie komunijos kiekvieną mėnesio antrą sekmadienį, sausio 9 bus apdovanoti ištikimybės dovanomis. Jų mišios bus 8:30 v. ryto. Mišias aukos jų kapelionas kun. A. Dranginis.

Palaimintojo Jono Neumanno ypatingos iškilmės rengiamos Šv. Alfonso bažnyčioj sausio 5. Mišias aukos redemptoristų vienuolių provincijolas 12:10 vidurdienį. Palaimintasis Jonas buvo Šv. Alfonso parapijos klebonas 1852 ir buvo konsekruotas vyskupu tais pačiais metais. Sausio 5 minimos jo mirties sukaktuvės.

Lietuvių Melodijos radijo valandos metinis vakaras bus sausio 15, šeštadienį, Lietuvių svetainės salėj. Pradžia 8 v.v. Solistė Gina Čapkauskienė iš Montrealio palinksmins žmones savo žaviu dainavimu. Šokiam gros Jono Lekevičiaus orkestras. Veiks bufetas su gėrimais ir gardžiais užkandžiais. Lietuvių melodijos valandėlei sueis 28 metai. Valandėlė vadovauja Albertas Juškus ir Kestas Laskauskas. Dalyvaudami šiame vakare, paremsime valandėlę ir paskatinsime vedėjus tęsti šį kilnų darbą. Bilietus galima įsigyti iš anksto pas vedėjus.

Jonas Obelinis

Darbininkas — geriausia švenčių dovana!

ATVIRAS LAIŠKAS

"KRYŽIUOJAMAS" JUOZAS VILKUTAITIS — KETURAKIS?

Laiškų Lietuviam žurnale 1976 lapkričio mėn. pasirodė straipsnis, pavadintas "Daugiau sužinota apie Antaną Vilkutaitį, komedijos 'Amerika pirtyje' autorių".

Kadangi tikrasis "Amerikos pirtyje" autorius buvo, yra ir visuomet pasiliks Juozas Vilkutaitis-Keturakis, mum, jo vaikam, yra itin skaudu matyti čionykštėj spaudoj atkartojant jam primėstus melagingus kaltinimus, sufabrikuotus "draugų" rašeivų okupuotoj Lietuvoj.

Visiškai nepaisomi pareiškimai tokių žmonių, kaip prof. Vaclovas Biržiška, buvęs Lietuvos prezidentas Kazys Grinius, rašytojas Tumas-Vaižgantas, rašytojas Putinas-Mykolaitis, prof. Augustinas Janulaitis, rašytojas Vienuolis-Žukauskas, prof. P. Leonas, dr. J. Januškevičius, generolas Bulota, žurnalistas A. Klimas ir daugelis kitų, kurie pažinojo vieną arba abu brolius Vilkutaičius ir žinojo, kuris iš jų yra tikrasis "Amerikos pirtyje" autorius.

Jau kuris laikas okupuotoj Lietuvoj vyksta pasiruošimo darbai "nukryžiuoti" Juozą Vilkutaitį . . . Kyla klausimas — kodėl?

Ar "draugam" nepatogu, kad ir dabar didelį pasisekimą turinčios "Amerikos pirtyje" komedijos autorius anuo raudonųjų antplūdžio metu 1944 turėjo palikti savo tėvynę, ieškodamas išsigelbėjimo ir prieglaudos svetur?

Lig šiol visi vadinamojo "literatūros mokslininko" V. Kuzmicko kaltinimai ir insinuacijos yra gryniausias šmeižtas, už kurį laisvame pasauly būtų galima reikalauti atsiskaitymo. Deja, šiuo atveju kaltininkas yra mum nepasiekiamas, tačiau mes norime perspėti čionykštę spaudą, kad, tokius šmeižtus persispausdindama, ji tampa jų bendrininke.

"Kalbančiam burnos neužimsi" — sakydavo J. V.-Keturakis, kada ir anksčiau vienas kitas neišmanėlis, gal visai be blogos valios,sumaišydavo brolių vardus ir darbus, tačiau "naujų duomenų šviesoje" ir mes negalim ilgiau laukti ir leisti visai palaidoti Juozą Vilkutaitį . . .

Leistis į ginčus su "draugais" mum būtų tik tuščias laiko gaišinimas, bet, kadangi jų didžiausias argumentas visiem kaltinimam yra tai, jog po brolio Antano V. mirties Juozas V. nieko daugiau nėra parašęs ir išspausdinęs, mes nutarėm išleisti spaudon dar užsilikusius J.V.-Keturakio rankraščius ir dokumentais paremtą jo gyvenimo istoriją. Laimei — ir mes turim tarnybinę bylą . . . Šiuo kartu pridedam tiktai foto kopiją Keturakio rankraščio, su jo parašu ir data.

Tikimės, kad į pagalbą mums ateis ir Lietuvių Rašytojų Draugija, išsirinkusi Juozą Vilkutaitį-Keturakį savo garbės narį.

J. V.-Keturakio vaikų vardu—
Dail. Birutė Vilkutaitytė-Gedvilienė

P.S. Nuorašas pasiųstas Liet. Rašytojų Draugijos pirmininkui L. Andriekui ir kitai spaudai.

ytis savo paliuko, kai išdiniuxas matydamas, kad jau nu manom nesirūpesi ir kuriuos prižadėtas reikas magaryčias jiems kada nenorėjo išgiauti už - sitiksi: žmogus niekas nuo vietos nepasidi. Bet čia ir vis nelikėkai Plaušienė į pagelbą atėjo patsai iniuxas Ištiesė po gana ilgo ginčo ir vienas kitam gumosiuso, po ilgo gaišrojimo po knygas Plaušienė — gal gala gavo paliuki iš viso - trupučio rublians. Keturakis.

19 II/IV 86 m.

Juozo Vilkutaičio — Keturakio rankraštis

JUBILIATAS DR. PR. JUCAITIS

Profesoriui dr. Pranui Jucaičiui gruodžio 5 suėjo 80 metų amžiaus (gimė 1896). Gyveno Toledoj, Ohio. Neseniai persikėlė į Clevelando priemiestį Rocky River.

Chemijos ir gamtos mokslus baigė Šveicarijoj ir Vokietijoj. 1924 spalio 15 buvo paskirtas į Žemės Ūkio Akademijos profesūros branduolį, drauge su P. Matulioniu, J. Tonkūnu, A. Rukuiža, V. Ruokiu, kan. F. Kemėšiu ir P. V. Raulinaičiu. Iš to "septynetuko" tiktai vienas Jucaitis dar yra gyvųjų tarpe. Jis įrengė chemijos laboratoriją studentų praktikos darbam, taip pat ir mažą laboratoriją savo mokslo darbam. Vakarų Europos universitetų pavyzdžiu ne vien tiktai mokė, bet ir dirbo mokslo darbą. 1941-42 buvo sykiu ir V.D. universiteto technologijos fakulteto dekanas, kur rizikavo (prieš vokiečių įsakymą) priiminėdamas žydus studentais į jo prižiūrimą fakultetą. Nuo 1948 septynis semestrus buvo Gannon College (Erie, Pennsylvania) chemijos profesorium. 1951 gavo kvietimą būti cheminių projektų vedėju Illinois Institute of Technology Research Chicagoj; ten 1955 gavo žymenį "Award of Scientific Merit". Toledoj 1963-71 buvo patarėju (consultant) prie Owens-Illinois Co. Corporate Research, Technical Center, 1973 dalyvavo mokslo simpoziume Chicagoj — su jaunaisiais mokslininkais, 1976 Liet. Kat. Mokslo Akademijos suvažiavime Detroite skaitė paskaitą apie evoliuciją, gyvybės pradžią ir genetinę inžineriją bei žmogaus fenomeną.

Bendros Kūčios Bostone surengtos keliom progom. Jas rengė Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Bostono klubas, skautų-čių Žalgirio ir Baltijos tuntai, Lietuvos vyčiai.

Šv. Petro parapijos mokyklos mokiniai bažnyčioj, vadovaujant muzikos mokytojai Alice Ruseckienei, o vargonais grojant seselei Celestinai, atliko kalėdinę programą — kantatą. Giedojo apie 280 mokinių.

Lituanistinės mokyklos eglutė parapijos salėj po bažnyčia buvo gruodžio 12. Vaidinimėlį paruošė mokytoja Paulina Kalvaitienė, prie piano buvo Aldona Lingertaitienė. Komp. Juliaus Gaidelio vadovaujamas mokinių choras dainavo. Buvo ir mokinių darbų parodėlė.

Kūčios ir filmai

Liet. Moterų Klubų Federacijos Bostono klubas gruodžio 11 suruošė ankstyvas kūčias. Jų metu buvo rodomi kun. A. Kezio, SJ, filmai — Pennsylvanijos daina ir Simo Kudirkos sutikimas Chicagoj.

Kalbėjo Mykolas Drunga. Pabrėžė kun. Kezio sugebėjimą pritraukti daug jaunimo Chicagoj. Iškėlė ir jo šakotą asmenybę. Sustojo ties jo nuotraukomis ir filmais. Jo meniškos nuotraukos kabėjo čia pat ant sienų.

Filme apie Pennsylvaniją matėm lietuves moteris , sulaukusias jau 85 metų amžiaus, bet taip pat gražiai lietuviškai kalbančias, kaip tada, kada jos į šį kraštą atvyko. Jos ir dainas dainuoja tokias pat, kaip prieš 60 metų ar anksčiau. Tai gyvas folkloras. Gaila, kad mes anksčiau nesusirūpinom jų gyvų užfiksavimu. Pavieniai asmenys užrašinėjo dianas ir giesmes (Iz. Vasyliūnas yra užrašęs giesmių iš Lawrence gyvenusių giesmininkių Švenčionienės ir kitų). Bet nebuvo nufotografuotas gyvas dainuojąs asmuo su visais jo niuansais, emocijomis, džiaugsmu ir skausmu bei raukšlėmis ir prakaitu. Kun. Kezio filmą matys ir juo pasidžiaugs daug žiūrovų.

Įspūdingai filme buvo pavaizduotas ir Simo Kudirkos sutikimas Chicagoj. Bet ir Bostone turėjom S. Kudirką savo svečiu. Tad filmas mum buvo malonus prisiminimas iškilmių, vykusių Bostone.

Po filmų buvo vakarienė. Nešdami savo kėdes, persikėlėm į antrąjį Tautininkų namų aukštą, kurį verta dažniau lankyti dėl jo papuošimų ir medžio drožinių.

Salė buvo perpildyta. Ant stalų buvo išdėstyti plotkeliai, kurie mum priminė Kalėdas Lietuvoj. Klebonas palaimino susirinkusius ir plotkelius, kuriuos pradėjom laužyti linkėdami vieni kitiem linksmų Kalėdų ir laimingų ateinančių metų.

Susirinkimui vadovavo pirm. Moriarti. Ji pristatė kleboną ir svečius.

Elena Vasyliūnienė skaitė paskaitą. Pasakojo apie Kalėdų atsiradimo laiką. Kalbėjo ir apie lietuviškas Kalėdas, kuriom turėjo įtakos pagoniški papročiai.

Po paskaitos kalbėjo rašytojas A. Gustaitis, kaip visuomet, prajuokindamas publiką, inžinierius Manomaitis, iškeldamas ponios Moriarti darbingumą ir jos vyro, airio, prisidėjimą prie lietuviškos veiklos.

Kompozitoriui Jeronimui Kačinskui atsisėdus prie fortepijono, susirinkusieji giedojo kalėdines giesmes taip gražiai, kad net klebonas kun. Baltrušiūnas kvietė visus susirinkti Kalėdų naktį ir giesmes pakartoti. Nuotaika buvo labai gera.

E. Vasyliūnienė

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 ir FM 101.7 sekmad. 1-1:30. S. Minkus, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489.

LAISVĖS VARPAS
Sekm. 11-12 val.
WWEL, 1430 KC.
P. Viščinis
173 Arthur St.
Brockton, Mass. 02402
Telef. 586-7209

NAUJOS PLOKŠTELĖS

JAUNA NAKTIS — ŽIBURĖLIS — PRIE UGNIAKURO — AIDAS. Visos plokštelės įdainuotos solistų — estradinės dainos su orkestru. Kiekvienos kaina 5 dol.

JŪROS LOPŠINĖ, solistų įdainuota 14 lietuviškų dainų su orkestro palyda. Stereo. 7 dol.

VIOLETA, V. Rakauskaitės lengvos muzikos populiarios estradinės dainos. Kaina 6 dol. Persiuntimui 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Lietuviškos knygos ir plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje.

Aidai
vienas geriausių
kultūros žurnalų
išeivijoj.
Ar juos prenumeruoji?

Neužmiršk lietuviškos spaudos!
Skaityk ir platink ją!

Tragiškai mirus

A.A. ALEKSANDRUI-KĘSTUČIUI,

šioje gilaus skausmo valandoje jo tėvus mielą ALEKSANDRĄ ir DR. JUOZĄ KAZICKUS su šeima bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame.

Elena ir Henrikas
Andruškos

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalus. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai ● Turtas—Assets virš $213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5¼ %
- Special Notice a/c — 5½
- 1 year Term Deposit — 5¾ %
- 2 year Term Deposit — 6%

— —— All Accounts Compounded Daily ——

DARBININKAS

Redakcija ..... (212) 827-1352
Administr. ..... (212) 827-1351
Spaustuvė ..... (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė ..... 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Jaunimo pamaldos Kultūros Židiny sausio 9, sekmadienį, 12 val. Giedos jaunimo chorelis. Po pamaldų lituanistinės mokyklos kalėdinis renginys. Pamaldomis rūpinasi K.Ž. jaunimo reikalų sekcija, o vaišėmis — mokyklos tėvų komitetas.

Tradicinės skautų kūčios buvo gruodžio 18 Kultūros Židiny. Žmonių prisirinko per 150. Atidarymo žodį tarė G. Stankūnienė, maldą sukalbėjo Tėv. Paulius Baltakis, OFM. Įnešta kalėdinė žvakė, nuo kurios buvo uždegtos kitos žvakės ant stalų. Buvo pritaikyta kalėdinė programėlė, draugovių pasirodymai, eilėraščiai, giesmės. Scenoj buvo puošni eglutė, papuošta kalėdiniais šiaudinukais. Valgius šiom kūčiom paruošė vyr. skaučių židinys Vilija.

Dail. Jono Rūtenio darbų paroda rengiama sausio 22-23 Kultūros Židinio mažojoj salėj. Parodą globoja Laisvės Žiburio radijas.

A. a. Veronikai Ališauskienei atminti Ir. B. ir M. Jankauskai, Fort Salonga, N.Y., aukoja 25 dol. Kultūros Židiniui. Nuoširdus ačiū.

Kalėdų eglutė, rengiama Maironio lituanistinės mokyklos, bus sausio 9, sekmadienį, 3 val. po pietų Kultūros Židinio didžiojoj salėj. Bus suvaidinta "Daržovių gegužinė" ir "Kalėdos miške". Režisuoja Vida Jankauskienė, šokius rengia Jurgis Oniūnas, vaikų chorui vadovauja Nijolė Ulėnienė. Atsilankys ir Kalėdų senelis. Ryšium su šia Kalėdų eglute sausio 8 pamokos bus Kultūros Židiny. Tuo metu bus vaidinimų repeticijos. Vaidinime dalyvauja labai daug mokinių. Bus ir sutrumpintos pamokos. 7 ir 8 skyriaus mokiniai, kurie mažiausiai yra įtraukti į vaidinimus, turės progos apžiūrėti spaustuvę, galeriją, biblioteką ir vienuolyno koplyčią.

Naujų Metų sutikimą rengia LB New Yorko apygardos valdyba ir apylinkės. Į darbą įsijungė gana daug žmonių. Visi stengiasi, kad sutikimas praeitų iškilmingiau ir gražiau. Daug asmenų platina bilietus. Bus gražiai papuošta salė, visi stalai bus aprūpinti geru valgiu ir gėrimu. Valgis gaminimas pačiame Kultūros Židiny, jo moderniose virtuvėse. Į stalą bus atneštas karštas. Šokiam groja jaunimo orkestras "Atspindžiai" iš Londono, Ont., Kanados. Orkestras pagarsėjo savo gera muzika. Jis čia grojo šokiam, kai svečiavosi Toronto jaunimas ir suvaidino "Sekminių vainiką". Visi kviečiami linksmoj, lietuviškoj nuotaikoje sutikti Naujuosius Metus.

Muzikas Algirdas Kačanauskas paguldytas Cabrini Health Care Center, Columbus Hospital Division ligoninėj, 227 E. 19th Street, New York, N.Y. 10003. Jo privatus telefonas 725-6368. Jo kambarys 11 aukšte — 1106.

A. a. Aleksandrui-Kęstučiui Kazickui atminti vietoj gėlių Kultūros Židiniui aukojo po 50 dol.: J. S. Giedrikiai, H. J. Montvilai, M. V. Slavinskai, J.A. Snieškai, M.A. Varnai. Nuoširdus ačiū.

Tradicinė moksleivių ateitininkų šeimos šventė bus sausio 8, šeštadienį, Kultūros Židinio mažojoj salėj. Programą atliks jaunimas. Po to — vaišės ir pasilinksminimas. Visi kviečiami atsilankyti Pradžia 7:30 v.v.

Adriana Jočytė, žymi Argentinos lietuvaitė, savo jautria daina sužavėjo III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso dalyvius. Dabar Lietuvių Jaunimo Sąjungos kviečiama, ji atvyksta į Šiaurės Ameriką. New Yorke jos koncertas bus sausio 23, sekmadienį, 3:30 v. popiet Kultūros Židiny. Programoj taip pat dalyvauja New Yorko jaunimo choras, vadovaujamas Jūratės Veblaitytės-Litchfield. Į koncertą kviečiami visi pasiklausyti šios kylančios Pietų Amerikos muzikinės žvaigždės.

Vietoj kalėdinių atvirukų Laisvės Žiburio radijui aukojo: J.A. Alytai, I.V. Alksniniai, J.E. Andriušiai, J.N. Balbatai, P.N. Baltrulioniai, V.G. Beleckai, kun. P. Bulovas, E. Calderaro, kun. V. Dabušis, dr. J.I. Dičpinigaičiai, G.A. Diržiai, O.M. Ilgūnai, Ž. Z. Juriai, S. V. Karmazinai, I. Kazlauskas, E. Kezienė, V.L. Kopai, B. V. Labučiai, B. P. Macijauskai, G. V. Meiliūnai, G. K. Trečiokai, kun. P. Raugalas, A.D. Samušiai, N.J. Ulėnai, V.S. Vasikauskai, S.S. Vaškiai.

Naujų Metų Dieną pamaldos bus kaip ir kiekvieną sekmadienį. Kai kur bus pamaldos iš vakaro ir šeštadienio vakare. Apreiškimo parapijoje šeštadienį bus pamaldos 6:30 v.v.

Liet. Rašytojų Draugija šiuo metu vykdo korespondencinius valdybos rinkimus. Draugija turi per 100 narių, kurie yra išsisklaidę visame pasaulyje. Rinkimų terminas baigiasi gruodžio 31. Nauja v aldyba bus išrinkta iš šiame Atlanto pakraštyje gyvenančių rašytojų.

Romuvos knygyną Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Kalėdų naktį apiplėšė. Vagis išdaužė durų stiklą ir įlindęs išnešė keletą lietuviškų tautinių drabužių, lietuviškų lėlių ir nemaža dirbtinio gintaro karolių.

Kazys ir Simone Brazauskai, daugelį metų gyvenę New Yorke, o paskutiniu metu Los Angeles, Calif., Kalėdų ir Naujų Metų šventes praleidžia keliaudami. Kalėdas šventė Tahiti saloj, vėliau vyks į N. Zelandiją ir Naujus Metus sutiks Australijoj. Aplankę draugus, namo grįš laivu iki Havajų, kur sustos paviešėti. Aplankys dar keletą Pacifiko salų.

Pranciškonų spaustuvėj atspausdino stambų veikalą — muziko Juliaus Siniaus — Dainos ir giesmės broliams lietuviams. Knyga didelio formato, 100 psl., gaidos gražiai įgraviruotos. Išleista Veronikos Maminskaitės-Kulbokienės pastangomis, gaidų įgraviravimą atliko Jonas Zdanius. Julius Sinius buvo vilnietis ir savo muzikine veikla reiškėsi Vilniuje.

Mrs. Clarence I. Cohn vėl laimėjo pirmąją premiją gėlių parodoj New Rochelle, N.Y. Ji priklauso Mamaroneck Garden klubui. Parodą globojo Barclays bankas. Su ja kalba banko vadovai John H.C. Whicker ir Louis F.E. Morel.

SVEIKINAME!

Sofija Kraunaitienė-Zagorski ir Aldona Jonynienė sveikina savo draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga. Vietoj kortelių skiria auką Darbininkui paremti.

Natalija Jasiukynaitė ir Marija Žvirblienė su Šv. Kalėdom ir Naujais Metais draugus ir gimines sveikina per laikraštį ir skiria auką spaudai.

Vitą Dėdiną ir žmoną Debbie Naujų Metų proga sveikina tėvai Viktorija ir Antanas Dėdinai, brolis Stasys su žmona Cynthia ir krikšto sūnus Adomas Dėdinas.

Irena ir Jonas Vilgaliai sveikina visus draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga ir skiria auką Kultūros Židiniui.

PRIEŠKALĖDINIAME VAKARE

Liet. Kat. Moterų Kultūros Draugija gruodžio 19, sekmadienį, 4 v. po pietų Kultūros Židiny surengė prieškalėdinį vakarą, į kurį susirinko gražus būrys žmonių. Buvo pilna mažoji salė.

Prieš programą sklido šventiška muzika, kalėdinės giesmės, lietuviškos dainos. Buvo ir eglutė, papuošta lietuviškais šiaudinukais. Eglutę pastatė ir papuošė **J. Kregždienė.** Ji stovėjo galinės sienos centre. Šalia — pultas kalbėti, taip pat papuoštas lietuvišku audiniu.

Vakarą pradėjo Kultūros Draugijos pirmininkė **A. Radzivanienė**, visus pasveikindama švenčių proga. Toliau programai vadovauti pakvietė **Paulių Jurkų.**

Kaip stalus papuošti?

Rengėjos buvo pakvietusios gėlininkę **Nijolę Valaitienę** pademonstruoti, kaip papuošti stalus šventėm. N. Valaitienė atsivežė bent porą dėžių įvairios medžiagos. Ji pademonstravo keturis aranžementus.

Pirmas buvo centrinis stalo papuošimas su grybais ir krepšeliu. Paėmė pintinį krepšelį su lanku ir į jį sudėjo dirbtinius grybus, kurie priminė didelius baravykus, apkaišė šakėlėm, įdėjo raudonus kaspinus ir taip sukūrė gražų derinį stalui papuošti.

N. Valaitienė kalbėjo, kaip reikia panaudoti įvairias medžiagas, nes gėlės paprastai yra brangios. Parodė, kaip reikia tas medžiagas pritaikyti papuošimui, kaip paskui išsaugoti pačiame derinyje. Čia ji pademonstravo nulaužtą uosio šaką, kuri buvo baltai apipurkšta. Prie jos priderino gėlių, eglėšakių, pridėjo net tris stirnelių figūrėles ir taip sukūrė gražų aranžementą.

Trečias buvo derinys stalui, kur maža vietos. Buvo paimtos trys medžio gabalai, lyg stulpeliai. Kiekvienas skirtingo aukščio. Ant dviejų buvo uždėtos storos žvakės, o ant trečio sukurtas gėlių derinys.

Ketvirtas aranžementas buvo su žvakide. Buvo atsinešusi 5 žvakių žvakidę. Išėmė centrinę žvakę ir ten sukūrė naują puokštę iš gėlių, eglėšakių ir vaisių. Panaudojo net perpiautas citrinas.

Kiekvieną baigtą aranžementą publika palydėjo rankų plojimu. Buvo tikrai įdomu pamatyti, kaip padaromos dekoratyvios puokštės — aranžementai papuošti stalam.

Literatūrinė dalis

Po šios demonstracijos prasidėjo jau kalėdinė-literatūrinė dalis. Pakviesta **Audronė Lukoševičiūtė** uždegė žvakę prie eglutės. P. Jurkus papasakojo apie Kalėdų kilmę, apie lietuviškas Kalėdas ir kūčias, iš kur kilo Kūčios, kokia Kalėdų šventės prasmė.

Toliau buvo skaitymai. Programoj turėjo dalyvauti rašytoja Nelė Mazalaitė, bet ji apsirgo ir neatvyko. Neatvyko ir Kotryna Grigaitytė. Ji atsiuntė tik savo šventiškus eilėraščius, bet jų čia nepaskaityta, nebuvo kam, nebuvo ir laiko pasiruošti.

Pradžioj buvo poetės **Audronės O. — Balčiūnienės** eilėraščiai. Ji buvo atvykusi, bet dėl slogos neskaitė. Jos eiles skaitė jos vyras **Bronius Balčiūnas.** Čia buvo kalbama apie Kalėdų dovanas ir prašoma pačios didžiausios dovanos — laisvės Lietuvai. Ilgesnis buvo Sugrįžimas, kur visi Kūčių vakare susirenka Lietuvoj.

Petras Tutinas ryškiai ir aiškiai paskaitė rašinėlį — Kūčių vakaras. Čia buvo kalbama apie Kūčių prasmę.

Birutė Lukoševičienė paskaitė novelės ištrauką — Ramioji naktis. Čia kalbama apie Kūčių vakarą Amerikoj. Smuklėj sėdi du vyrai ir kalbasi apie šventes ir paskui išeina į naktį.

Petras Tutinas paskaitė Juragio eilėraštį — Kalėdoms.

Paulius Jurkus prisiminė pirmas Kalėdas karo metu Berlyne ir paskaitė iš tų laikų eilėraštį apie tėviškės pasiilgimą.

Pabaigoj **Leonardas Žitkevičius** paskaitė du eilėraščius — Kad būčiau dūmas ir Kalėdų senelis ir aš.

Tuo ir buvo baigta programa, užtrukusi apie valandą ir 20 minučių. Visiem programos dalyviam padėkojo A. Radzivanienė ir pakvietė kavutės. Ir čia stalai buvo pauošti žvakėm, eglių šakom. Buvo įvairiausių pyragų, pyragaičių, kavos. Keletas asmenų buvo suaukoję įvairių daiktų loterijai, nes įėjimas buvo nemokamas. Ši loterija turėjo padengti susidariusias išlaidas. Loteriją sumaniai pravedė **Aloyzas Balsys.** Jis taip pat organizavo muziką, kuri buvo grojama iš garsajuostės.

Vakaras visiem paliko malonų įspūdį ir nukėlė į Kalėdų šventes, į Lietuvos prisiminimus. (p.j.).

VASYLIŪNAI KONCERTUOJA NEW YORKE

Kasmet iš Bostono į New Yorką atvyksta smuikininkas Izidorius Vasyliūnas su savo sūnumi dr. Vyteniu M. Vasyliūnu ir čia koncertuoja tose miesto salėse, į kurias atsilanko muzikos kritikai. Paprastai koncertuoja Carnegie Recital salėj.

Šiemet jų koncertas toj Carnegie Recital salėj bus sausio 7, penktadienį, 8 v.v. Su ta pačia programa jie koncertuoja Bostone, Jordan Hall gruodžio 9, sekmadienį, 3 v al. po pietų.

Jų programoje yra John Bavicchi Sonata Fantazija lietuvių liaudies melodijomis, Mozarto Sonata D dur K.V. 306 ir Wolf-Ferrari Sonata G moll opus 1.

Koncertą rengia lietuviam gerai pažįstamas Seaman. Visi kviečiami atsilankyti ir paremti šį muziką entuziastą. Bilietų galima gauti prie įėjimo. Keletas bilietų yra ir Darbininko redakcijoj.

— **ST. PETERSBURG, FLORIDA** ir apylinkėse perkant, parduodant ir nuomojant nuosavybes kreipkitės į **ANGELĘ KARNIENĘ,** Broker-Realtor, 6900-10th Ave. North, St. Petersburg, Fla. 33710. Telef. (813) 345-2738.

KVIEČIAM REGISTRUOTIS Į 8-TĄJĄ DAILĖS PARODĄ

Aštuntoji dailės paroda bus vasario 5-13. Iškilmingas jos atidarymas bus vasario 5, šeštadienį. Vasario 6 bus paskaita apie meną. Vasario 12 — koncertas ir literatūros vakaras. Paroda uždaroma vasario 13, sekmadienį, 8 val. Valandą prieš uždarymą bus paskelbta populiarumo premija. Kitos premijos bus paskelbtos vasario 5 per iškilmingą atidarymą.

Kviečiami registruotis visi dailininkai, kurie tik gali savo kūrinius parodoje pristatyti. Kūriniai bus sutelkiami į Kultūros Židinį savaitę prieš parodą. Ten bus jie peržiūrėti ir atrinkti parodai. Tą savaitę bus išleistas ir parodos katalogas.

Jaunimas — kviečiamas registruotis. Praeitų metų bandymas įjungti jaunus dailės mėgėjus nebuvo pilnai išvystytas. Reikia daugiau jaunimo, tik tada apsimokės įrengti specialų jaunųjų skyrių.

Praeitais metais atėjo keli jau dailės studijas baigę. Tai praturtino pačią parodą ir pradžiugino dailės mėgėjus, nes auga nauja dailininkų karta.

Visais parodos reikalais rašyti: Aštuntoji dailės paroda, Kultūros Židinys, 361 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207. Dienos metu galima kreiptis į Darbininko redaktorių P. Jurkų Darbininko redakcijos telefonu: (212) 827-1352.

NIDOS leidyklos Anglijoj išleistas kasdien nuplėšiamas kalendorius gaunamas ir Darbininko administracijoj. Su persiuntimu kaina 4.50 dol.

MASPETHO ŽINIOS

Kūčias parapijos salėj V. Atsimainymo parapijos vyčių 110 kuopa rengia jau antrus metus. Pirmais metais kūčiose dalyvavo 50 asmenų, o šiais metais — 140. Įvairūs valgiai buvo pagaminti pačių vyčių. Programą atliko vyčiai junjorai, vadovaujami Marian Skabeikienės. Visi kartu giedojo lietuviškai kalėdines giesmes, akomponuojant Philip Skabeikiui. Vyčiai ir svečiai renginiu buvo patenkinti.

Naujų Metų sutikimą parapijos salėj rengia parapijos organizacijų komitetas.

Choras Kalėdų naktį, vadovaujant [illegible] V. Kerbelienei, gražiai sugiedojo kalėdines giesmes.

GERIAUSIA DOVANA

švenčių proga šeimai ir artimiesiems — K. Bielinio fondo premijuota knyga: PĖDOS MIRTIES ZONOJE. Jos autorė Elena Juciūtė, septynerius metus iškalėjus Sibiro tundrose ir vergų darbo stovyklose, aprašo savo pergyvenimus.

Šios knygos jau net trys laidos išleistos L.Š.S.T. Simo Kudirkos kuopos New Yorke. Gaunama visuose knygų kioskuose, pas platintojus ir tiesiog pas leidėjus, rašant adresu: K. Bačauskas, 84-55 86th., Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Knygos kaina — $10, — (USA)

MALONIAI KVIEČIAME VISUS Į SKAUTAMS REMTI KOMITETO RENGIAMĄ

BALIŲ

šeštadienį — sausio 29 d.
Kultūros Židinyje

Pradžia — kokteiliai 7 v.v.
Vakarienė 8 v.v.

Nuotaikinga lengvos muzikos programa, havajietišku stiliumi išpuošta salė, — šokiai.

LOTERIJA: Lito Bendrovės paaukotas 2 asmenim savaitgalis kalnuose.

ĮĖJIMO AUKA:
12:50 dol. asmeniui
moksleiviams 10.00 dol.

Skautams Remti Komitetas

MAIRONIO LITUANISTINĖ MOKYKLA

sausio 9, sekmadienį, 3 v. popiet
Kultūros Židinyje,
361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

kviečia visus į

KALĖDŲ EGLUTĘ

Vaidinama:

DARŽOVIŲ GEGUŽINĖ
KALĖDOS MIŠKE

Dalyvauja Maironio mokyklos vaikų choras
Atsilankys Kalėdų senis

Įėjimas suaugusiem — $2.50 dol.
jaunimui — 1.00 dol.